„NOWY ŚWIAT"
The only Polish A. B. C.
Newspaper in the East

Nowy Świat
THE POLISH MORNING WORLD

Kto raz przeczytał „NOWY ŚWIAT" Ten zawsze go czyta

No. 105. ROK XXVIII. DAILY AND SUNDAY. NEW YORK, ŚRODA, 15 KWIETNIA (WEDNESDAY, APRIL 15), 1925. Entered as Second Class Matter, March 21st, 1914, at New York Post Office, New York, N. Y. CENA 3 CENTY

POLSKA POSTANOWIŁA ZAŁOŻYĆ NARODOWĄ FLOTĘ HANDLOWĄ

Prasa niemiecka przestrzega Polskę, że jest to przedsięwzięcie bardzo ryzykowne

HAMBURG, Niemcy. (Specjalna korespondencja dziennika "The Christian Science Monitor".) — Jedno z pism hamburskich, poświęcone sprawom żeglugi, donosi, że Polska postanowiła pójść śladem wielkich państw i wybudować własną flotę handlową. Polskie ministerstwo handlu i przemysłu opracowuje plan floty handlowej, która ma być wybudowana przy pomocy zasiłków rządowych. Specjalnej komisji polecono wykończenie detali. Pismo hamburskie dodaje, że budowa polskiej floty handlowej z początku zakreśloną będzie na stosunkowo niewielką skalę, gdyż rząd jak widać, zamierza wybudować na razie szereg statków o pojemności takiej, jakie posiada Finlandja.

Polacy jako powód nowego przedsięwzięcia podają fakt, że w obecnych warunkach państwo traci pokaźną część należnych mu się dochodów dlatego, że przewozem towarów polskich zajmują się wyłącznie zagraniczne kompanje okrętowe.

Prasa hamburska, przyznając, że argument tego rodzaju jest zupełnie uzasadniony, wyraża wątpliwość, czy kraj nie posiadający prawie wybrzeża morskiego i mający bardzo małe doświadczenie w sprawach tyczących się żeglugi, powinien angażować się w przedsięwzięciu, przedstawiającem wielkie ryzyko dla niedoświadczonych, przedsięwzięciu, w którem inne, bogatsze kraje ostatnio poparzyły sobie palce.

WYKRYCIE KOMUNISTYCZNEJ DRUKARNI W WARSZAWIE

WARSZAWA. — (Poczta). — Policja polityczna trafiła na zecernię komunistyczną, mieszczącą się przy ul. Leszno pnr. 6. Jak wykryła rewizja składano w niej następujące pisma komunistyczne: „Głos Komunistyczny", „Towarzysz" i „Czerwony sztandar".

Zaznaczyć należy że „Czerwony sztandar" jest kontynuacją wydawnictwa S. D.-K. P. i L. i przed wojną był organem zarządu głównego tej partji. Dotychczas przypuszczano, że „Czerwony sztandar" wydawany jest zagranicą, tymczasem ostatnie wykrycie dowiodło, że drukuje się on w Warszawie jako organ K. P. R. P.

Aresztowano 8 osób, co zadekretował sędzia Śledzv Jasinski. Wśród aresztowanych najczynniejszymi byli: Probes i Zetzer, obaj współwłaściciele drukarni, dalej Eugenjusz Przybyszewski, pedagog, wreszcie Zysland i Karafan.

W odkrytej drukarni znaleziono matryce wspomnianych wydawnictw, były one drukowane na maszynach gdzieindziej, co ustali dalsze dochodzenie.

RADA AMBASADORÓW APROBOWAŁA POWIĘKSZENIE ARMJI BUŁGARSKIEJ

SOFJA, 14 kwietnia. — Rada Ambasadorów w Paryżu przystała na żądanie Bułgarji, która domagała się pozwolenia na powiększenie armji do maja o 3,000 żołnierzy. Powodem tego żądania była obawa, że komuniści wywołają rozruchy.

Przyznał, że znajdował się pod ochroną policji, ale jednocześnie dodał, że taksamo rzecz się miała wielokrotnie poprzednio w czasie jego podróży po innych krajach, nigdy jednak z tego powodu nie powstawały tak wyssane z palca bajki o całych pułkach piechoty i kawalerji, karabinach maszynowych i t. d.

Lord Balfour wywodził się szeroko o wyjątkowej misji, jaką Palestyna odegrała w dziejach ludzkości, gdyż w niej powstały największe religje świata.

W kocu swego przemówienia wyraził przekonanie, że zupełne porozumienie pomiędzy Żydami i Arabami jest kwestją niedalekiej przyszłości.

Hauptmann napisał nową sztukę

MONACHJUM, 14 kwietnia. — Poeta niemiecki Gerbert Hauptmann tylko co ukończył pisanie nowej sztuki, która będzie tu wystawiona na scenie 6-go i 7-go maja w czasie otwarcia Muzeum Niemieckiego. Muzykę do tej sztuki dorobił Herman Zilcher, profesor lokalnego konserwatorjum muzycznego.

Przeszło 2,000 osób ze wszystkich krańców świata otrzymało zaproszenie na otwarcie tego muzeum, którego budowę rozpoczęto jeszcze w roku 1903. Większość zaproszonych składa się z ludzi, którzy złożyli datki na rzecz tej instytucji.

Balfour przeczy pogłoskom o niebezpieczeństwie, jakie groziło mu w Palestynie

ALEXANDRIA, 14 kwietnia. (Specjalna depesza kablowa "The New York Times.") — Earl of Balfour po wylądowaniu ze statku "Sphinx", podejmowany tu był przez miejscową kolonję brytyjską. Na obiedzie wydanym na jego cześć wygłosił mowę, w której kategorycznie zaprzeczył alarmującym pogłoskom o środkach ostrożności przedsiębranych z powodu niebezpieczeństwa, jakie rzekomo zagrażało jego życiu w czasie pobytu w Palestynie.

Zdaniem jego pogłoski te są zupełnie niedorzeczne, gdyż w ciągu całej jego bytności w Palestynie nie spotkał go ani jeden nieprzyjemny incydent.

GOŚĆ Z POLSKI

Do New Yorku przyjechał wczoraj Lwowianin, Ryszard Voelpel, który na rowerze odbył podróż po Europie, części Azji i Afryki i obecnie po podróży przez Amerykę, przejedzie przez Chiny do Polski.

Na zaproszenie Komitetu Im. Piłsudskiego, p. Ryszard Voelpel wygłosi w poniedziałek 20 kwietnia odczyt o swoich wrażeniach z podróży rowerem po Europie, Malej Azji i Afryce. Odczyt będzie tem ciekawszy, iż p. Voelpel odznaczony kilkakrotnie, posiadający odznaczenia z frontu bolszewickiego, jakoteż z obrony Lwowa, wiezie ze sobą albumy z podpisami wybitnych osobistości całego świata.

NAJNOWSZE WIADOMOŚCI

WARSZAWA, POLSKA

Nadużycia w departamencie marynarki

Dziewięciu urzędników państwowych, aresztowano wczoraj i osadzono we więzieniu na czas inwestygacji w sprawie nadużyć popełnionych w biurze departamentu marynarki.

MONTPELLIER, FRANCJA

Współczesna Lucrezia Borgia

Współczesną Lucrezią Borgia okazała się włoska pielęgniarka Antoinette Scierri, którą aresztowano i pociągnięto do odpowiedzialności sądowej za otrucie ośmiu pacjentów, z których sześciu zmarło, a dwuch znajduje się w stanie krytycznym.

MOSKWA, ROSJA

O zażegnaniu rozdwojenia w prawosławnej cerkwi

Metropolita Leningradu Benjamin i metropolita moskiewski Serafin wydali razem apel do całego duchowieństwa prawosławnego, upominając je, aby zarzucili niesnaski i poświęcili osobiste urazy, stawiając ponad wszystko jedność, pokój i dostojeństwo narodowej cerkwi.

BERLIN, NIEMCY

Śmierć wybitnego bawarskiego reakcjonisty

Były szef policji bawarskiej i jeden z najwybitniejszych przywódców obozu reakcyjnego dr. Ernest Poehuer poniósł dziś śmierć w wypadku automobilowym, jaki miał miejsce w pobliżu pogranicza austrjacko-bawarskiego. Żona jego i dwuch synów pokaleczyło się poważnie.

Doktór Poehuer, który w swoim czasie był premjerem i ministrem spraw wewnętrznych i zagranicznych Bawarji, ostatnio był wypuszczony z fortecy w Landsberg, gdzie odsiadywał karę za udział w roku 1923 w aferze Hitlera-Ludendorffa.

LENINGRAD, ROSJA

Niejaka Hartman Weinberg, z tutejszej akademji umiejętności wynalazła sposób przy pomocy którego będzie można odnaleźć szczątki przedhistorycznych zwierząt ukryte w skałach.

Posługuje się ona promieniami Roentgena. Przełożony akademji twierdzi, że wynalazek jej zrewolucjonizuje dotychczasową naukę paleontologji.

ST. JOSEPH, MO.

Rządy "spódniczkowe" w trzech stanach

W następstwie municypalnych wyborów trzy miasta w powiecie Nodaway, będą miały przez następne dwa lata rządy "spódniczkowe."

W miasteczku Purnell wybrano panią Ida La Favor majorem i drugą kobietę do rady aldermanów. W Quitman pięć kobiet wybrano do rady miejskiej a jedna z tych kobiet ma być wybrana majorem miasta. W Graham cztery kobiety i jednego mężczyznę wybrano do rady miejskiej, przypuszczają więc, że większość wybierze majorem kobietę.

NEW HAVEN, CONN.

Proces pani Janiny Zarzyckiej

Wczoraj w tutejszym najwyższym sądzie kryminalnym rozpoczął się proces pani Janiny Zarzyckiej, oskarżonej o zamordowanie siedmioletniego syna swego Edwarda w dniu 14-go stycznia r. b. i uznanej poprzednio winną morderstwa w pierwszym stopniu przez ławę wielkoprzysięgłych.

Pani Zarzycka poderżnęła dziecku gardło brzytwą, poczem udała się na policję i oświadczyła, że zamordowała chłopca dlatego, że rysy jego przypominały jej męża.

W obecnym procesie pierwszorzędną rolę odgrywać będą świadectwa wybitnych aljenistów co do stanu umysłowego morderczyni.

Socjalista premjerem Belgji

BRUKSELA, 14 kwietnia. — Król Albert wezwał dziś rano do siebie Emila Vandervelde, przywódcę socjalistów i byłego ministra sprawiedliwości i polecił mu utworzyć nowy gabinet ministrów na miejsce gabinetu premjera Theunis'a, który zrezygnował 5-go kwietnia.

Dom brytyjskiego premjera skazano na rozbiórkę

LONDYN, 14 kwietnia. — Dom, mieszczący się pn. 10 przy Downing Street, w którym mieszka brytyjski prezydent ministrów, skazany został na rozbiórkę. Urząd Prac Publicznych uznał, że budynek ten nie nadaje się więcej na mieszkanie, gdyż ściany się zarysowują, a podłogi zapadają. Rząd prawdopodobnie rozbierze ten dom i na jego miejsce wybuduje nowy.

"NIECH WŁOSKA IZBA DEPUTATÓW UMRZE NATURALNĄ ŚMIERCIĄ!"

RZYM, 14 kwietnia. (Depesza Stowarzyszonej Prasy.) — Deputat Farinaci, sekretarz partji faszystów, przemawiając na odsłonięcie pomnika poległych pod Cremona, powiedział tak: "Faszyzm życzy sobie, aby obecna włoska izba deputatów umarła naturalną śmiercią w czasie powszechnych wyborów w roku 1929."

Farinaci dodał, że większość członków parlamentu lojalną jest względem premjera i reprezentuje wiernie wolę sumienia narodu, czego najlepszym dowodem jest stałe powodzenie, jakiem podczas municypalnych i wiejskich wyborów cieszą się kandydaci faszystów.

Pamiętajcie o Komitecie Im. Józefa Piłsudskiego

BRIAND UTWORZY GABINET BEZ UDZIAŁU SOCJALISTÓW

HERRIOT WYBIERA SIĘ DO AMERYKI

PARYŻ, 14 kwietnia. — (Depesza Stow. Prasy). — Dowiedziano się tu dziś, że były premjer Francji Herriot nosi się z zamiarem odwiedzenia w czerwcu Stanów Zjednoczonych.

Herriot zawsze interesował się bardzo Ameryką, a oprócz tego przyjaciele jego zapewniają, że spodziewa się on w czasie podróży znaleźć odpoczynek, którego tak bardzo potrzebuje. Zwiedzi on także Kanadę i wybrzeże Oceanu Spokojnego.

Władze amerykańskie przeczuwają spisek komunistyczny w armji

WASHINGTON, D. C., 14-go kwietnia. — Możliwość istnienia powszechnego spisku bolszewickiego w celu podkopania lojalności armji amerykańskiej spowodowała, iż departament wojny zażądał dokładnego raportu ze spraw dwuch żołnierzy stacjonowanych na wyspach hawajskich i oskarżonych o komunizm.

Cała służba wywiadowcza użytą została do wyśledzenia spisku i jak dalece został on już rozpowszechniony.

Fakt, iż spisek wydarzył się na wyspach hawajskich i w czasie, kiedy odbywały się manewry floty amerykańskiej, dodaje całemu temu zajściu większego znaczenia.

W departamencie wojny i w kołach wojskowych przypominają sobie niektórzy, iż w roku 1922 Trzecia Międzynarodówka inaugurowała kampanję agitacyjną celem podkopania lojalności w armji amerykańskiej.

Na czele tego ruchu komunistycznego stał Zinowjew, prezes centralnego komitetu Trzeciej Międzynarodówki.

Oskarżenie swe opiera departament wojny na tem, iż podobny spisek zniweczono w roku 1922 podczas najazdu na siedzibę komunistów w Brigman, Mich.

Piorun zabił cztery osoby w Saksonji

BERLIN, 14 kwietnia. (Depesza dziennika "The New York Times.") — Pierwsza burza z piorunami, jaka w obecnym sezonie miała miejsce w Środkowej Europie, pociągnęła za sobą szereg ofiar w Saksonji. Cztery soby ponosły śmierć, a cztery poważne i czterdzieści lżejsze obrażenia.

Tłumy przechadzające się w niedzielę wielkanocną po wałach starego zamczyska, położonego w górach pod Drezdnem, zaskoczone burzą, szukały schronienia pod historycznym dębem, w który niespodziewanie uderzył piorun.

Fanatycy religijni przypisują ten wypadek karze nieblos za nieodpowiednie święcenie Wielkiej Nocy.

W międzyczasie Francja wypłaci pensje swym funkcjonarjuszom państwowym prowizorycznemi notami

PARYŻ, 14-go kwietnia. (Depesza W. Forresta, korespond. „The N. Y. Herald Tribune").— Odbył się tu wczoraj wieczorem obiad, w którym wziął udział prezydent Doumergue, były premjer Aristide Briand oraz wielu innych przywódców politycznych. Z rozmów jakie w czasie tego obiadu prowadzono, wynika, że sfery rządzące mają nadzieję, iż Briandowi uda się przed końcem tygodnia utworzyć gabinet bez współudziału socjalistów, którzy, mając kontrolę nad większością lewicową w izbie deputatów, kierowali polityką Herriota i przyczynili się do upadku jego gabinetu.

Jeżeli stanie się tak, jak przewidują, to sojusz socjalistów z radykalnymi socjalistami, stanowiącymi partję Herriota, będzie wykluczony. Wygląda na to, że socjaliści odpowiedzą dziś odmownie na zrobioną im propozycję wejścia do gabinetu Brianda.

Na obiedzie postanowiono nie śpieszyć się z tworzeniem gabinetu w celu polepszenia położenia Banku, które jest kłopotliwem ze względu na ujawnienie faktu, że puścił on w obieg o 2,000,000,000 franków w banknotach więcej, niż był upoważniony. Bank ogłosi w czwartek regularne tygodniowe sprawozdanie, wykazujące, że ostatnio nie powiększył cyrkulacji papierowych pieniędzy.

W międzyczasie potrzebne rządowi pieniądze na wypłatę w środę podwyższonych pensyj funkcjonarjuszom państwowym, będą prawdopodobnie zastąpione tymczasowemi notami, odraczającemi wypłatę na kilka dni, aż do utworzenia nowego gabinetu.

Ustalono, że Briand po bezowocnych staraniach uformowania gabinetu z socjalistami, postanowił spróbować stworzyć gabinet bez ich pomocy i współudziału. Powodem takiej jego decyzji jest fakt, że w sferach miarodajnych panuje pewność, iż krajowy zjazd socjalistów, jaki się odbędzie dziś, wypowie się kategorycznie przeciw współpracy z Briandem i że Paul Painleve, przewodniczący izby deputatów, poraz trzeci odmówi przyjęcia urzędu premjera. Ponieważ tego rodzaju obrót rzeczy uważany jest powszechnie za zupełnie pewny, wynika więc z tego, że Briand, poraz ósmy już z rzędu będzie premjerem, a jednocześnie także ministrem spraw zagranicznych.

BOLSZEWICY ZAMORDOWALI TICHONA?

O SŁOWA COOLIDGE'A

WASHINGTON, 14 kwietnia. — Tutejsza ambasada francuska zwróciła uwagę na wzburzenie, jakie zapanowało w prasie paryskiej z powodu uwagi zrobionej w ubiegły piątek przez prezydenta Coolidge'a w Białym Domu po otrzymaniu wiadomości o rezygnacji Herriot'a i zakomunikowała telegraficznie francuskiemu ministrowi spraw zagranicznych dosłowny tekst słów, użytych przez Coolidge'a.

W czasie gdy odnośne słowa były wypowiedziane, ambasada francuska nie uważała za stosowne zawiadomić o nich swój rząd, wychodząc z założenia, że nie chodzi tu o rzecz niezwykłą.

W tutejszych kołach dyplomatycznych sądzą, że powodem hałasu powstałego w Paryżu była opacznie zredagowana depesza.

WASHINGTON, D. C.

Mieszkańcy stolicy masowo łamią prohibicję

Statystyka policyjna wykazuje, że w ubiegłym miesiącu marcu ukarano tu 1,029 osób za przekroczenie ustaw prohibicyjnych.

RYGA, 14 kwietnia. — Były patrjarcha prawosławnego kościoła, Tichon, został zamordowany przez komunistów, którzy nie chcieli pozwolić na wskrzeszenie starego kościoła i upadek nowego "żywego", popieranego przez Sowiety. Takie pogłoski utrzymują się od chwili śmierci patrjarchy. Podobno komuniści uważali śmierć patrjarchy za konieczną dla utorowania drogi dla probolszewickiego patrjarchy konstantynopolitańskiego.

Osoby, żyjące bliżej z patrjarchą dowodzą, że opowiadania sowieckich komisarzy o chorobie raka, na którą cierpiał patrjarcha są nieprawdziwe. Dopiero niedawno patrjarcha Tichon zwiedzał dalekie prowincje, a 23 marca odprawiał nabożeństwa i dokonał konsekracji biskupa. Uroczystość cała trwała cztery godziny i patrjarcha czuł się dobrze, co znaczy, że był w tym czasie zupełnie zdrowym.

Nowa kampanja prohibicyjna

WASHINGTON, D. C., 14 kwietnia. — Asystent sekretarza skarbu Andrews wyda w tych dniach nowe prawa i reguły, ostrzejsze niż przedtem, celem wytępienia przestępstw prohibicyjnych.

Stosowane będą większe kary dla drobnych przestępców prawa. Częścią nowego programu będzie jednak dążenie do lepszej kooperacji władz stanowych z miejskimi tak, iż więcej czasu można będzie poświęcić pracy nad poszukiwaniem głównego źródła przestępstwa.

Sekretarz Andrews, komisarz podatków wewnętrznych Blair i komisarz prohibicyjny Haynes, zajęci są obecnie opracowaniem planów kampanji.

„Wydamy wojnę wszystkim gwałcicielom prawa Volstead'a" — mówił Blair.

„Trudno jest spodziewać się od samych władz miejskich i stanowych bronienia prohibicji, lecz będą one musiały wykonać przynajmniej część tej pracy.

„Głównym celem naszej kampanji będzie aresztowanie głównych winowajców czyli dostawców trunków, lecz jednocześnie będzie również i mniejszych.

Pamiętajcie o Komitecie Im. Józefa Piłsudskiego

EXTRA!

BRIAND NIE PODEJMIE SIĘ TWORZENIA NOWEGO GABINETU

Partja socjalistyczna odmówiła mu swego poparcia

PARYŻ, 14 kwietnia. (Depesza Stowarzyszonej Prasy.) — Aristide Briand nie podejmie się tworzenia nowego gabinetu, gdyż został poinformowany, że socjaliści odmówili mu swego poparcia i nie zgodzili się wejść do jego gabinetu. Briand uda się niezwłocznie do Pałacu Elizejskiego i zawiadomi prezydenta Doumergue'go o swojej decyzji.

Krajowy zjazd partji socjalistycznej uchwalił dziś po południu jednomyślnie, że partja ma się powstrzymać od udziału w proponowanym rządzie Brianda.

Decyzja socjalistów tyczy się jedynie gabinetu z Briandem na czele. Pozostawili oni jednak sobie wolą rękę na wypadek, gdyby ktoś inny został premjerem i utworzył gabinet.

Kronika miejscowa

TOW. ŚPIEWU
„ECHO"
W NEW YORKU, urządza
WIOSENNY
KONCERT
I BAL
W SOBOTĘ
18-GO KWIETNIA
Początek o godz. 8-ej wiecz.
W DOMU
NARODOWYM
19-23 St. Marks Place
w New Yorku

P. Marja Kaledin-Raciborska,
sopranо światowej sławy solistka operowa
P. K. Zimnoch
Wybitny tenor polski
Tercet Smyczkowy, pod dyr. prof. O. Wyszehrada
"Orkiestra Wiejska" a la Namysłowczyków, oraz wiele innych atrakcji

"Namysłowczycy" na koncercie T-wa Śpiewu "Echo"

Już za kilka dni będziemy mieli możność delektować się na koncercie Tow. Sp. „Echo", który odbędzie się w tę sobotę, t. j. 18-go kwietnia, w Domu Narodowym, 19 St. Marks Place.

Każdy, z kim się spotkasz, komentuje koncert „Echa", a przedewszystkiem zapowiadany występ „Wiejskiej Orkiestry" a la Namysłowczyków... Ma być również organista-kompozytor, który będzie się popisywał swoimi utworami.

Gdy do całości programu dodamy takie siły, jak: pani Kaledine-Raciborska, światowej sławy gwiazda operowa; p. K. Zimnoch, słynny tenor polski; tercet smyczkowy „Shirz Trio" i p. Bernard Mann, znakomity pianista, który już dwukrotnie grał na koncertach „Echa" — to przychodzimy do przekonania, że będzie to jeden z najlepszych programów, o jaki zawsze stara się Tow. Sp. „Echo".

Mało tego, bo chór „Echo" zapowiada jeszcze dwie pieśni: — „Gdym raz spojrzał"... i „Taki los"...

Po koncercie zabawa do rana przy doskonałej orkiestrze symfonicznej.

Drugi odczyt w Lidze Kobiet

We wtorek, dnia 21 kwietnia, Liga Kobiet urządza II w New Yorku urządza DRUGI POPULARNY ODCZYT DLA KOBIET. Pani dr. E. Sokalowa, specjalistka chorób kobiecych, żona znanego lekarza dr. H. Sokala, wygłosi drugi z rzędu popularny naukowy odczyt na temat:

OBJAWY, PRZEBIEG I LECZENIE CHORÓB PŁCIOWYCH

Zupełny brak uświadomienia u kobiet, a także u mężczyzn powoduje często, iż uleczalne choroby płciowe w sposób fatalny niszczą organizm kobiety i powodują zmieszkalczenie lub choroby u potomstwa, jedynie dlatego, iż nieuświadomiona kobieta nie zdawa ta sobie sprawy, iż jest płciowo chora.

Liga Kobiet zaprosiła panią Dr. Sokalową do wygłoszenia odczytu na ten temat, gdyż wie, że uświadomienie na tem polu, jest bardzo pożądane dla ogółu kobiet. Niechaj każda kobieta polska przynajmniej tyle wie o tem, ile wiedzieć musi każda uświadomiona kobieta.

Wstęp tylko dla kobiet.

Początek punktualnie o godz. 8:15.

GOŚCIE MILE WIDZIANI.

WSTĘP WOLNY.

Wydział Odczytowy Ligi Kobiet

Zarząd pięciu grup złączonych w New Yorku uprasza o umieszczenie notatki, Grupy Nr. 30, 44, 260, 234 i 825 urządzają wielki piknik w wielkim Ulmer Parku, w niedzielę, dnia 14-go czerwca, 1925 r.

GARRICK THEATRE, 65 West 35th St.
West. 2.50 p. pod. w środ. i soboty 2.30
PROCESSIONAL
Dziewrowanie Ameryki przez obcokrajowca.
DOBRE MIEJSCA PO $1.00

OBRAZKI NOWOJORSKIE

codziennie czytajcie w dzienniku WŁÓCZĘGA.

W słoneczną niedzielę wielkanocną udałem się z paczką czekoladek do dzieci, bardzo daleko, przy wodzie w South Brooklynie, mieszkających.

Poznaliśmy się na choince, byłem u nich gdy je zaprosiłem na choinkę, widziałem ich matkę sparaliżowaną na wózeczku od kilku lat, widziałem rodzeństwo, siostrzyczkę i brata, dowiedziałem się również, że troje dzieci znajduje się w purhausie na Staten Island.

Chciałem tym dzieciom, które w domu pozostały, sprawić wesołe święta i wybrałem się do nich z podarkiem. Chciałem również zwiedzić nieszczęśliwą matkę.

. . .

Jak zawsze, zastałem matkę na krześle, sparaliżowaną.

"Więc ten Pan Pana tu posłał?" — pytała uradowana witając mnie.

"Nie wiem o jakim panu Pani mówi..."

"Był tu przed tygodniem młody mężczyzna, blondyn, sprzedaje medycyny, (i ja trochę lekarstw kupiłam za dolara) i mówi, że zna Pana "Włóczęgę", że to na ochronkę, że powie Panu "Włóczędze", aby do nas przyszedł."

Młody ten agent obszedł całą okolicę i wszędzie opowiadał, że ja go posłałem i że dochód ze sprzedaży lekarstw pójdzie na ochronkę.

. . .

Ostrzegam wszystkich czytelników "Nowego Świata", iż żadnego agenta nie upoważniałem do sprzedaży lekarstw na dochód ochronki.

Radzę nie kupować medycyn od agentów i będę bardzo wdzięczny, o ile ktoś tego ptaszka przyłapie.

LISTY

Szan. Panie "Włóczęgo!"

Zasyłam $1 na biednych i życzę Panu powodzenia.

Z szacunkiem,

S. C.

. . .

"WŁÓCZĘGA"
c. o. Nowy Świat

Szanowny Panie!

W przeszłym tygodniu mój wózek dziecinny dla tej biednej matki był zabrany. Zapłaciłam mu $1. W tym liście przesyłam jeszcze $1 Szanownemu Panu na ochronkę.

Z poważaniem,

C. NOWICKA.

. . .

Szan. Panie "Włóczęgo!"

Zasyłam Panu serdeczne pozdrowienie i dwa dolary — dolara na ochronkę a dolara na święta dla potrzebujących.

J. FLORZAK.

OCHRONKA

T. Zieliski	$2.00
J. Pesz	3.00

Zawiadomienie

Posiedzenie zarządu Komitetu Pomocy dla Polskiego Czerwonego Krzyża odbędzie się w środę, dnia 15-go kwietnia, o godzinie 8-ej wieczorem, w Domu Narodowym, pn. 19-23 St. Mark's Place.

Obecność wszystkich członków jest wymagana.

FELICJA ROSS, Prez.

Urzędnik prywatny przywłaszczył sobie pieniądze firmowe

Alfred de Christopher, współpracownik firmy Kelly, Dayton & Converse, 40 Exchange place, został zatrzymany na głównej stacji policyjnej pod zarzutem sprzeniewierzenia $2,773.50, którą to sumę podniósł z banku za duplikatem czeku.

Malwersacja wyszła na jaw, gdy zarządzający spostrzegł, że wypłacone zostały dwa czeki na jednakowe sumy. Zapytany Chrystopher, powiedział, że część tych pieniędzy wydał na zakupno pierścionka zaręczynowego, część zaś przegrał na wyścigach. Policja wzbrania się podać nazwisko narzeczonej, ale nawiedziła ona jej dom i odebrała tam $2,250, jako część zdefraudowanych pieniędzy.

W SOBOTĘ

W sobotnim koncercie "Echa" weźmie udział Otokaz Wyszehrad, prof. muzyki, skrzypek. Studja muzyki pobierał w Pradze. Przybywszy do Stanów Zjednoczonych ukończył studja w konserwatorjum muzycznem w New Yorku.

Z wybuchem wojny wszechświatowej podążył w szeregi armji amerykańskiej i z nią do Francji, gdzie na polu bitwy grywał pieśni zwycięstwa bohaterom.

Powróciwszy z wojny otworzył studjo muzyczne pn. 336 East 71st Street, udzielając nauki gry na skrzypcach.

Liczba uczni przekroczyła setkę i z każdym dniem wzrasta. W liczbie ich jest wielu Polaków i Polek z New Yorku, Jersey City, — niektórzy wybijają się na pierwszorzędnych solistów.

Wraz z nim w tercecie smyczkowym wystąpi skrzypek p. Wlasta z Androw Wyszehrad z Cieszyna, gdzie pobierała naukę gry na skrzypcach, przybywszy do Stanów Zjednoczonych uzupełniła je w szkole O. Wyszehrada. Zdolności jej zostały uznane i nagrodzone, gdyż ze studjum muzycznego zaprowadził ją profesor do ołtarza.

I odtąd wspólnie udzielają nauki gry na skrzypcach.

Manjak pożgał nożem jedenastoletnią dziewczynkę

Osiemdziesiąt żołnierzy stanowych z kapitanem Robertem Hamiltonem na czele przeszukało wzgórza Neshanic, pod Somerville, N. J., w poszukiwaniu za Janem Durchak, który prawdopodobnie zbiegł w góry, po zadaniu męczarni nożem jedenastoletniej Józefinie Krysowaty, córce Teodora Krysowaty, właściciela tartaku i farmy w Neshanic.

Według słów Józefiny Durchak napadł na nią w ogrodzie owocowym, w pobliżu domu, zadając jej dwadzieścia ran nożem w twarz, ramiona, ręce i po całym ciele. Rana zadana w płuca, prawdopodobnie spowoduje śmierć Józefiny.

Ponieważ Durchak pracował dwa i pół roku na farmie i w tartaku ojca Józefiny i dopiero przed dwoma tygodniami został zwolniony ze służby, przeto zachodzi przypuszczenie, że brutalny ten napad jest aktem zemsty ze strony Durchaka.

Pożar zbudził pacjentów szpitala

Wśród 1,500 pacjentów szpitala Bellevue wynikł popłoch, spowodowany pożarem, który zniszczył pięciopiętrowy budynek pn. 328-330 East 26th St., blisko First Ave., w odległości połowy bloku od szpitala. Okoliczne oddziały straży były uruchomione do akcji ratunkowej.

Budynek był zajęty pod pralnię New York Family Laundry. Pożar ten wypędził na ulicę osiem rodzin, które zamieszkiwały dwa sąsiednie domy pn. 332 East 26th St.

Budowa 29-piętrowego teatru na Broadway

Główna firma kinematograficzna Laskye'go „Paramount" przystępuje do budowy 29-piętrowego domu dochodowego, na zachodniej stronie Broadway'u, pomiędzy 43 i 44 ulicą, w którym mieścić się będzie teatr na 3,800 osób i biura. Koszt budowy budynku wraz z sześciopiętrową wieżą i zegarem, mającym 36 stóp średnicy, obliczono na 7,500,000. Plac pod ten budynek kupiła kompanja „Paramount" przed sześciu laty od p. Wincentego Astor'a za $6,000,000. Jest to dawna posesja jenerała Putmana, którą Astor przed stu laty nabył za $25,000.

Pamiętajcie o Komitecie Im. Józefa Piłsudskiego

OCHRONKA

Dzisiaj	Dotychczas
58	1252

Jakże się czujesz dzisiaj obywatelu, po ucztach świątecznych i zabawach?

Kosztowało bo i kosztowało...

Jeden raz są Święta Wielkanocne na rok, więc popuszczano pasa wszędzie.

Nie wiem ile wydałeś na przyjęcie swoich gości.

Nie mam pojęcia ile kosztowały święta...

Wiem, że nie wyrzuciłeś grosza, o ile do ogólnych wydatków dodałeś JEDNEGO DOLARA na Ochronkę.

Jeżeli w nastroju świątecznym, w hucznem gronie przyjaciół zapomniałeś o zapomnianych dzieciach, możesz jeszcze DZISIAJ datek swój posłać.

Dział Zdrowia

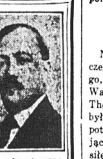

Dr. Med. HENRYK SOKAL
383 South 3rd St.,
Tel., Stagg 2332 — Brooklyn

Dział zawiera artykuły treści ogólno-poucającej w dziedzinie zdrowia oraz odpowiedzi na pytania Czytelników, które mogą być traktowane ogólnie. NA PYTANIA ANONIMOWE NE ODPOWIADAMY. NIE PODAJEMY RECEPT W ODPOWIEDZIACH, ANI TEŻ NIE WKRACZAMY W ZARZĄDZENIA LEKARZY.

O leczeniu cukrzycy (Diabetes)

Cukrzyca, czyli diabetes, jest to choroba przemiany materji, polegająca na tem, że organizm nie może przyswoić cukru (węglowodanów). Wskutek tego na gromadza się we krwi zbyt wiel ka ilość cukru gronowego, co powoduje z jednej strony wydzielanie się cukru moczem, z drugiej ogólne objawy chorobowe, jak nadmierne pragnienie i wilczy głód, swędzenie, bóle głowy, zmęczenie, osłabienie wzroku i ogólny upadek sił. Prócz tego choroba ta może sprowadzić atak tak zw. zapadu cukrowego, (coma diabetieum). Chory wówczas jest nieprzytomny i podczas takiego ataku bardzo często kończy życie. Atak zapadu cukrowego jest spowodowany obecnymi we krwi kwasami, których u zdrowego człowieka niema, a które są silną trucizną.

Sama przyczyna diabetes leży w schorzeniu trzustki. Udało się wprawdzie uczonym wywołać u zwierząt cukromocz przez ukłucie pewnego miejsca w mózgu na dnie czwartej komory, ale to ma znaczenie tylko nauko we. Praktycznie ważne jest tylko schorzenie trzustki, i to tej jej części, która się nazywa insula. Trzustka, jak wiadomo, jest gruczołem wydzielającym sok trzustkowy, trypsynę, potrzebny do trawienia w kiszkach. Pozatem jednak trzustka, a mianowicie jej część zwana insula, spełnia rolę gruczołu o tak zw. wydzielaniu wewnętrznem, to znaczy, że produkt stworzony przez ten gruczoł, nie wychodzi osobnym przewodem na zewnątrz, ale przenika wprost do krwi. Jest to ferment, który musi być obecnym we krwi, aby znajdujący się w niej cukier gronowy został spalony na kwas węglowy. Gdy tego fermentu we krwi niema, cukier zostaje niespalony, nagromadza się we krwi w większej niż normalnie ilości (normalnie 1.2%) i wydzie la się z moczem, co oznacza dla organizmu dużą stratę energji (stąd wiczy głód) i sprowadza opisane wyżej objawy chorobowe.

Wyleczyć cukrzycę, w tem znaczeniu jak można wyleczyć np. zapalenie płuc, lub katar żołądka, to znaczy, że po upływie leczenia chory jest z powrotem jak normalny człowiek to dotych czas jeszcze nie udało się. Chorej trzustki nie udało się jeszcze przywrócoć do normalnej czynności. Pozostaje nam zatem dwie drogi: albo nie wprowadzać do organizmu pokarmów, które tworzą cukier gronowy, to jest węglowodanów, czyli poprostu djeta, albo ów ferment, którego chora trzustka wydzielać nie może sztucznie do krwi wprowadzić.

Do niedawna stosowano tylko djetę i taki biedny chory nie mógł jeść ani chleba, ani bułki, ani ciasta, ani kaszy żadnej — a o cukrze to już i mowy niema. Drugiego sposobu nie stosowano z tej prostej przyczyny, że nie umiano pochwycić tego fermentu trzustkowego.

W ostatnich latach wreszcie udało się dwom kanadyjskim uczonym odkryć i wyosobnić ów ferment, nazwali go insulin, po nieważ znajdował się w tej części trzustki która się nazywa insula. Zdobywa się tę substancję z trzustek zdrowych krów. Insulin wstrzyknięty do krwi, sprawia, że znajdujący się w niej cukier spala się i naturalnie ustaje cukromocz, albo przynajmniej zmniejsza się bardzo znacznie, wydatnie, jeśli choroba już dalej postąpiła. Działanie zaś Insulinu jest tak szybkie, że wstrzyknięta choremu podczas zapadu (coma diabeticum) natychmiast atak przerywa, co nie jednokrotnie już uratowało życie choremu; a wstrzyknięte na kwadrans przed jedzeniem pozwala choremu jeść bez niebezpieczeństwa tak jak normalny człowiek. Nie należy sobie jednakowoż wyobrażać, że insulin leczy cukrzycę, nie wpływa on bowiem na chorą trzustkę, ale ją poprostu zastępuje, wchodząc przy pomocy strzykawki lekarza w krew chorego, i czyniąc w niej to, co miałby zrobić insulin z jego własnej trzustki. Z tego widać, że chory na cukrzycę, o ile nie chce lub nie może przestrzegać djety musi stale używać insulinu. Najlepiej wstrzykiwać go przed każdem jedzeniem, ale zwyczajnie kombinuje się djetę z leczeniem insulinowem, tak że chory dostaje insulin tylko raz dziennie, przed obfitszem jedzeniem. Umożliwia to biednym chorym przynajmniej raz na dzień zapomnieć o swojej chorobie, choć z drugiej strony przypomina mu to jego kieszeń, bo jak dotychczas, stosowanie Insulinu wymaga stałej opieki lekarskiej — ale chory na cukrzycę i tak musi stale być pod opieką lekarską.

Choć przeto insulin w ścisłem tego słowa znaczeniu nie leczy cukrzycy, to jednak jest on wynalazkiem epokowym i w leczeniu cukrzycy stworzył przełom, a nie wiadomo, co nam nauka jeszcze w najbliższych latach przyniesie w tym kierunku, bo badania uczonych nad insulinem i leczenie diabetes trwają ciągle — nie ustają.

Woda do wywabiania plam

Wziąć 80 części benzyny, 20 części bezwodnego spirytusu, 1 część eteru, ½ części spirytusu amoniakowego.

DZIECI PŁACZĄ O „CASTORIA"

Przygotowane specjalnie dla dzieci w każdym wieku

Matko! Fletcher's Castoria była w użyciu przez zgórą 30 lat, jako przyjemny, nieszkodliwy substytut Olejku rycynowego Paregoric, kropli na zęby i kojących syropów. Nie zawiera narkotyków. Na każdej paczce znajdują się wypróbowane wskazówki. Lekarze wszędzie ją polecają. Ten rodzaj, jakiście zawsze kupowali, nosi podpis

Chas. H. Fletcher

Zawiadomienie

Oddział "Pod Jeden Sztandar" Z. S. P. w New Yorku urządza odczyt na swem dyskusyjnem posiedzeniu w środę, dnia 15-go kwietnia b. r., o godzinie 8-ej wieczorem, w Yorkville Forum, pn. 227 East 84th Street, New York City. Temat odczytu "Amerykaniam w świetle prawdy". Odczyt wygłosi tow. E. Słowik. Po odczycie dyskusja. Na odczyt ten zapraszam wszystkich członków i sympatyków.

Za Oddział:
J. KUĆ, Organizator.

Zawiadomienie

Pierwsza Polska Szkoła Baletowa w New Yorku, pod kierownictwem panny Luni Nestor podaje do wiadomości ogólnej, że warunki i wpisy są ułatwione i wpisy nowych uczenic odbywają się w poniedziałki, środy i piątki od 5 do 7 godziny, w Polskim Domu Narodowym. Program szkoły bardzo obszerny, tańce polskie, obconarodowe, klasyczne, plastyczne, orjentalne, klasa kompozycji, mimiki, charakteryzacji dla starszych. Przyjmuje się dziewczynki i chłopców od sześciu lat.

Cel szkoły nie tylko jest przygotowywać na scenę, lecz rozwijać jak w dzieciach tak i w dorosłych giętkość, elegancką, zgrabność, poczucie rytmu i kulturę ciała. Wykłady po polsku; Metoda pierwszorzędna.

Morris Plan Company

Niema nic ukrytego lub tajemniczego odnośnie Banku Przemysłowego, powiedział podczas wywiadu Wallace D. McLean, wiceprezydent The Morris Plan Company. Bank był założony w celu zadość uczynienia potrzebom kredytowym ludności, mając raczej za podstawę charakter i siłę zarobkową, a nie materjalną.

The Morris Plan Company powstał w 1900 roku w Norfolk, Va. W New Yorku zaś został zorganizowany w końcu 1914 roku.

Statystyka wykazuje dzisiaj, według słów wiceprezydenta McLean, że w 1924 roku pożyczki Morris Plan Company, w wysokości od $50 do $5,000 dosięgły liczby $510,500.

W wielkim New Yorku bank posiada osiem oddziałów i centralę przy Fifth Avenue. Ta ostatnia została otwarta 1-go marca w Winfield Building, przy zbiegu Fifth Avenue i 40th Street, i wskazuje rozwój instytucji, mieszczącej się dawniej w dwupokojowym pomieszczeniu na William St., z obecnem dużem biurem.

Zapytywany zarząd banku o wysokość strat pożyczek Morris Plan Company, orzekł, że są one bardzo nieznaczne, dzięki systemowi, który wymaga od pożyczającego dobrej reputacji i wskazania zasługującego na pożyczenie celu.

Spekulacje i niedorzeczności nie mogą być poręczycielem pożyczki banku. Pożyczki muszą być użyte na rzeczywiste potrzeby, które są konstruktywne i korzystne dla człowieka i jego rodziny.

Pamiętajcie o Komitecie Im. Józefa Piłsudskiego

YEAPLES
Uczcie się tańczyć. Kompletny kurs $5. Lekcje $1. Wstęp od pary 50c. 75 instruktorek. Lekcje w. i w niedz. pp.

POLSKA SZKOŁA TAŃCA
206 East 56 St.
Tańce co wieczór. 75 instruktorek. Prywatne lekcje w każdym czasie. Ceny bardzo umiarkowane. Również tańce w niedzielę po południu

PIERWSZY
BAL
Rozmaitości
urządza
TOW. ŚPIEWU
„MONIUSZKO"
Z SO. BROOKLYNA, N. Y.
W SOBOTĘ
25-GO KWIETNIA
1925 ROKU
W PROSPECT HALL
Prospect i Fifth Avenue
BROOKLYN, N. Y.
Tańce do rana.
DWIE ORKIESTRY

WŁAD TWARDOWSKI
WYSYŁKA PIENIĘDZY
AGENCJA KART OKRĘTOWYCH
162 East 23RD ST. NEW YORK
WOLNOŚĆ PUBLICZNY

SKANDYNAWSKO AMERYKAŃSKA LINJA
Wygodna i szybka komunikacja
NEW YORK — GDAŃSK—GDYNIA
Przez Kopenhagę.
NASTĘPNE ODEJŚCIA Z NEW YORKU
"UNITED STATES" 16 Kwietnia
"OSCAR II" ..... 30 Kwietnia
"HELLIG OLAV" .. 14 Maja
Obecne prawo imigracyjne umożliwia każdemu mieszkańcowi tutajszemu, nawet nie-obywatelowi amerykańskiemu odwiedzenie starego kraju i powrót do Stanów Zjednoczonych w ciągu roku.
Szyfkarty Trzeciej Klasy są tańsze dla tych, co kupują w obie strony.
Szczegółowa informacje chętnie daje miejscowy agent lub jedno z głównych biur.
Scandinavian-American Line
27 Whitehall Street, New York
248 Washington Street, Boston
117 N. Dearborn Street, Chicago
123 S. Third Street, Minneapolis

Zniżone ceny w obie strony do
POLSKI
$199.50
Specjalna wycieczka przez Cherbourg lub Bremen pod osobistym kierownictwem p. Jana W. Luth, na okręcie AMERICA, odpływającym 20 czerwca z New Yorku. Pan Luth zajmie się pasażerami, bagażem, potrzebnemi papierami, paszportami i wszystkiemi formalnościami. Słynne z wygody akomodacje trzeciej klasy. Zniżona cena w obie strony do Warszawy $199.50; S. S. LEVIATHAN ($211.50) odpływa 2-go maja; S. S. PRESIDENT HARDING 6-go MAJA. Po szczegóły zgłosić się do lokalnego agenta lub pisać do
UNITED STATES LINES
45 BROADWAY, NEW YORK CITY
Managing Operators for U. S. SHIPPING BOARD

JEDYNA PROSTA DROGA DO POLSKI
NASTĘPNE ODJAZDY Z NEW YORKU
"Lituania" .. 28 Kwietnia
"Estonia" .. 19 Maja
WPROST DO GDAŃSKA
Cała droga wodą na tym samym okręcie. Rodzinna obsługa na naszych okrętach.
3-cia klasa $106.50
Tam i napowrót $180.00
zaoszczędzając $44.50
2-ga klasa $130.00
Tam i napowrót $243.00
zaoszczędzając $37.00.
JEDYNA BEZPOŚREDNIA LINJA
Baltycko-Amerykańska Linja, 9 Broadway, New York
Tu się zgłaszać lub do własnych agentów.

SPECJALNE WYCIECZKI
Na Rok Święty
do Rzymu i Polski
w tamtą stronę przez CHERBURG
wracając przez GDAŃSK
odpływają
„Lituania" 9 Czerwca
„Estonia" 2 Lipca
Cena podróżowania Trzecią Klasą w obie strony
$199.50
Cena kajuty w obie strony
$280
Opłata wizy zniżona dla pielgrzymów do Rzymu.
Powyższe te ceny włączają bilety kolejowe z Cherbourga do Rzymu z Rzymu do Warszawy i z Warszawy do Gdańska, wracając z Gdańska do New Yorku szybkiemi i wygodnemi okrętami.

TRZEJ MUSZKIETEROWIE

ALEKSANDER DUMAS — POWIEŚĆ HISTORYCZNA Z XVII WIEKU

(Ciąg dalszy).

Kramarz nie potrzebował zastanawiać się długo; przeklinał chwilę, kiedy panu de La Porte przyszedł pomysł ożenienia go ze swoją chrzestną córką, a zwłaszcza chwilę, kiedy ta chrzestna córka została dozorczynią bielizny na dworze królowej.

Istotą charakteru pana Bonacieux było głębokie samolubstwo, pomieszane z brudnem skąpstwem, wszystko zaś było jeszcze okraszone tchórzostwem, dochodzącem do ostatecznych granic. Miłość, jaką żywił dla swej młodej żony, była zupełnie drugorzędnem uczuciem i nie mogła współzawodniczyć z wrodzonemi uczuciami, jakie dopiero co wyliczyliśmy.

Bonacieux zastanowił się istotnie nad tem, co mu powiedziano.

— Ależ, panie komisarzu — rzekł z zimną krwią, — chciej mi pan wierzyć, że znam i oceniam bardziej, niż ktokolwiek inny, niezrównane zasługi Eminencji, pod którego rządami mamy zaszczyt pozostawać.

— Doprawdy? — zapytał komisarz z wyrazem powątpienia. — Gdyby tak było istotnie, jakimże sposobem dostałbyś się pan do Bastylji?

— Nie umiem dać panu odpowiedzi, jakim sposobem się tu dostałem, a raczej z jakiego powodu, sam bowiem nie wiem tego — odrzekł Bonacieux. — Ale jestem pewny, że niczem nie zawiniłem wobec pana kardynała, przynajmniej, o ile mi wiadomo.

— A jednak musiałeś się pan dopuścić zbrodni, skoro znajdujesz się tu, obwiniony o zdradę stanu.

— O zdradę stanu? — wykrzyknął przerażony Bonacieux, — o zdradę stanu? Skądże biedny kramarz, brzydzący się hugenotami i nienawidzący Hiszpanów, może być obwiniony o zdradę stanu? Zastanów się pan! to przecież rzeczowo niemożliwe.

— Panie Bonacieux — rzekł komisarz, spoglądając na oskarżonego w ten sposób, jakgdyby oczy jego mogły czytać aż w głębi duszy, — panie Bonacieux, pan masz żonę?

— Tak jest, panie—odpowiedział kramarz, drżąc na całem ciele, czuł bowiem, że tutaj sprawa zaczyna się wikłać, — to znaczy, raczej należałoby powiedzieć, że miałem żonę.

— Jakto: miałeś pan? A cóż się stało, że jej nie masz?

— Porwano mi ją, panie.

— Porwano ją? — odezwał się komisarz. — Aha!

Bonacieux, usłyszawszy to „aha!", zrozumiał, że sprawa wikła się coraz gorzej

— Porwano ją zatem! — powtórzył komisarz. — A czy wiadomo panu, kto się dopuścił tego gwałtu?

— Zdaje mi się, że znam sprawcę.

— Któż to taki?

— O, panie komisarzu, nie twierdzę bynajmniej z pewnością; podejrzewam jedynie.

— Kogóż pan podejrzewasz? odpowiadaj pan szczerze.

Pan Bonacieux znalazł się w największym kłopocie: czy należało zaprzeczyć wszystkiemu, czy też wszystko wyznać? Zaprzeczając, mógł się narazić na podejrzenie, że wie znacznie więcej, aniżeli mówi; natomiast wyznając wszystko, dawałby dowód dobrych chęci. Postanowił zatem powiedzieć wszystko.

— Posądzam — rzekł — wysokiego bruneta o wyniosłej postawie, wyglądającego na wielkiego pana; śledził nas kilkakrotnie, jak mi się zdaje, kiedy czekałem na żonę przed bramą Luwru, aby ją zabrać do domu.

Komisarz okazał pewne zaniepokojenie.

— A jego nazwisko?

— Och! nie znam jego nazwiska, ale, gdybym go spotkał kiedy, poznałbym go natychmiast, zaręczam panu, nawet pośród tysiąca ludzi.

Komisarz zachmurzył czoło.

— Rozpoznałbyś go pan wśród tysiąca ludzi, powiadasz pan? — badał dalej.

— To znaczy odparł kramarz, zauważywszy, że wchodzi na fałszywą drogę, — to znaczy...

— Stwierdziłeś pan, że rozpoznałbyś go — powtórzył komisarz. — Dobrze, to wystarczy na dzisiaj. Zanim przystąpimy do dalszego badania, trzeba zawiadomić, kogo należy, że znasz pan człowieka, który porwał twoją żonę.

— Ależ ja nie twierdziłem bynajmniej że go znam! — wołał zrozpaczony pan Bonacieux. — Wręcz przeciwnie...

— Wyprowadzić więźnia — rzekł komisarz do stróżów więziennych.

—Gdzie go umieścić?—zapytał pisarz.

— W celi.

— W której?

—Och! mój Boże! w pierwszej-lepszej, byleby była dobrze zamknięta — odpowiedział komisarz z obojętnością, którą przejęła zgrozą biednego Bonacieux.

— Biada mi, biada! — powtarzał sam do siebie. — Nieszczęście zwaliło się na mo ją biedną głowę. Moja żona popełniła jakąś straszną zbrodnię; mnie uważają za jej wspólnika, i poniosę karę z nią razem. O na powie wszystko, wyjawi wszystko, w co mnie wtajemniczyła; kobieta jest tak słaba! Loch, pierwszy lepszy! oto, co mnie teraz czeka! Noc zaś szybko przeminie, a jutro wypadnie iść na koło, albo na szubienicę! Boże mój! Boże! miej litość nademną!

Nie zwracając wcale uwagi na skargi pana Bonacieux, skargi, do jakich zresztą byli przyzwyczajeni, obaj strażnicy ujęli więźnia pod ramiona i odprowadzili go, podczas gdy komisarz pisał pospiesznie list, na który pisarz sądowy już oczekiwał.

Bonacieux nie zamknął oka, nie dlatego, by loch, w którym go zamknięto, był nieprzyjemny, ale ponieważ dręczący go niepokój był nazbyt wielki. Przesiedział całą noc na ławeczce, wstrząsany dreszczem, gdy usłyszał szmer najlżejszy; a kiedy pierwsze promienie dnia wślizgnęły się do celi, wydało mu się, że jutrzenka przywdziała żałobne barwy.

Nagle usłyszał zgrzyt otwieranych ryglów i odskoczył ze strachem. Był przekonany, że przychodzą po niego, aby go zaprowadzić na szafot. Skoro zaś ujrzał w drzwiach, zamiast kata, którego oczekiwał, jedynie komisarza z pisarzem, tych samych których widział dnia poprzedniego, gotów był niemal rzucić się im na szyję.

— Sprawa pańska skomplikowała się bardzo od wczoraj wieczora, mój dobry człowieku — rzekł do niego komisarz, — i radzę panu powiedzieć szczerą prawdę; tylko skrucha może przebłagać gniew kardynała.

— Jestem gotów wyznać wszystko, a przynajmniej wszystko to, co wiem — zawołał Bonacieux.—Niech pan pyta, proszę.

— Przedewszystkiem, gdzie jest pańska żona?

— Mówiłem już panu, że ją porwano.

— Tak jest, ale wczoraj o godzinie piątej popołudniu zdołała umknąć z pomocą pańską.

— Moja żona umknęła?! — zawołał Bonacieux. — Och! nieszczęsna! Panie, jeżeli umknęła, to nie z mojej winy, przysięgam panu.

— Jaki zatem interes miałeś pan do pana d'Artagnana, swego sąsiada, z którym w ciągu dnia odbyłeś pan dłuższą naradę?

— Ach! tak, panie komisarzu, tak to prawda i wyznaję, że postąpiłem głupio. Byłem u pana d'Artagnana.

— Jaki był cel tych odwiedzin?

— Prosiłem go, aby mi dopomógł odszukać żonę. Sądziłem, że mam prawo jej poszukiwać; pomyliłem się, jak się zdaje, i proszę pana bardzo o przebaczenie.

—A co odpowiedział pan d'Artagnan?

—Pan d'Artagnan przyrzekł mi swą pomoc, ale niebawem przekonałem się, że mnie zdradził.

— Usiłujesz pan wprowadzić w błąd sprawiedliwość! Pan d'Artagnan zawarł z tobą układ, na mocy tego układu zmusił do ucieczki policjantów, którzy zaaresztowali pańską żonę i uchronił ją przed wszelkiemi dochodzeniami.

— Pan d'Artagnan uprowadził moją żonę? Ach! co też pan opowiada!

— Na szczęście, pan d'Artagnan dostał się w nasze ręce i będziesz pan z nim skonfrontowany.

— Na honor, niczego bardziej nie pragnę — zawołał Bonacieux; — nie sprawi mi bynajmniej przykrości zobaczyć twarz znajomą.

— Wprowadzić pana d'Artagnana — rzekł komisarz do strażników.

Strażnicy wprowadzili Atosa.

— Panie d'Artagnan — odezwał się komisarz, zwracając się do Atosa, — proszę nam powiedzieć, co zaszło między tobą a tym oto panem.

(Ciąg dalszy nastąpi).

NAJWYŻSZY PREZYDENT NAJMNIEJSZEGO "PAŃSTWA"

GDAŃSK. — Do niemieckich pism tutejszych nadchodzą z Genewy od specjalnych korespondentów pism ciekawe i humorystyczne depesze, któremi korespondenci starają się pocieszyć stroskaną niemiecką ludność w Gdańsku niepowodzeniem swych spraw w Genewie. Tak np. korespondent „Danz. N. Nachr." pisze: Każdy zna gdańskiego prezydenta senatu tutaj w Genewie. Jest on specjalnie ulubiony przez wszystkich karykaturzystów; ale nietylko przez nich, kto tylko go zna, każdy stara się z nim pomówić kilka słów, bo dla każdego ikwi w tem wielki czar, że mówi z „najwyższym" — co do wzrostu — prezydentem najmniejszego „państwa". Miły sposób, z jakim prezydent senatu gdańskiego obchodzi się z każdym, kto do niego przystąpi, przyczynia się niemało do tego, że międzynarodowe sympatje dla Gdańska wzrastają. Sympatje te wyrażają się chociażby w tem, że angielskie pisma pod fotografją Sahma zamieszczają następujące cyfry uznania: „6 stóp 3 calę".

Osobliwy korespondent „D. N. N." przyznaje, że cały sukces Gdańska polega na wysokości p. Sahma, wynoszącej 6 stóp 3 cale i kończy uwagą, że stosunek Francji do Gdańska zmieniłby się, gdyby na łamach pism francuskich ukazała się fotografja p. Sahma.

Wzrost p. Sahma wywoływał w Gdańsku zabawne komentarze. Znany m. in. jest „petit nom", jaki nadali mu gdańszczanie, nazywając p. Sahma: Bohnenstange! (Tyczka grochowa).

WIADOMOŚCI Z NEW JERSEY

JERSEY CITY

Zawiadomienie

Podajemy do wiadomości wszystkim pracownikom i czeladzi piekarskiej z Bayonne, Passaic, Paterson i Newarku, aby przybyli na zebranie, które się odbędzie w sobotę dnia 18 kwietnia 1925 r. o godzinie 1-ej po połud. na halę Białego Orła, 335-337 Newark Ave. Jersey City, N. J. Na tem to zebraniu będą omawiane warunki pracy i sposoby polepszenia bytu pracowników piekarskich.

Na to zebranie powinni przybyć wszyscy bez wyjątku polscy i ruscy piekarze i przyprowadzić ze sobą swych współ-towarzyszy. — Tylko przez organizację pracownicy będą mogli wywalczyć sobie lepsze warunki pracy. Również zapraszamy bardzo delegatów z Newarku z Unji piekarskiej.

Komitet.

PASSAIC

Koncert Chopinistów

Współudział w dorocznym koncercie T-wa Śpiewu Chopin, biorą pierwszorzędne siły artystyczne. Robert M. Howard, solista basowy i superwizor muzyki w szkołach miejskich w Passaic, N. J., wystąpi wraz z Leonją Ogrodzką, primadonną opery warszawskiej.

Koncert chopinistów odbędzie się w niedzielę wieczorem, dnia 19-go kwietnia, w sali Domu Ludowego, przy Monroe St.

Leonja Ogrodzka jest już nam dobrze znana z koncertów i opery Halka, wystawionej ubiegłego roku w New Yorku i Newarku.

Robert M. Howard chociaż mniej znany publiczności polskiej, cieszy się szerokim rozgłosem, jako śpiewak, nietylko w Passaic, N. J., ale również na okolicę. Spodziewanem jest, że obecność jego na programie zwabi wielu Amerykanów na koncert.

Dyrygent T-wo Śpiewu Chopin, Edmund Sennert, już od dłuższego czasu przygotowuje chopinistów z pięknemi numerami chóralnemi na koncert.

NEWARK

Złodziej kieszonkowy

Carles Kosterski lat 28, z Trenton, został tutaj aresztowany za kradzież 12 dolarów z kieszeni pasażera w tramwaju zdążającym do Elizabeth, wczoraj wieczorem. Pochwycił go John Murray, któremu wyjął portmonetkę z kieszeni.

Na stacji pierwszego obwodu, Kosterski przyznając się do winy, powiedział, że jest to jego pierwsza kradzież, i że uczynił to z braku pieniędzy na życie i odzież. Sprawa jego przypada w tym tygodniu.

NEWARK

Zajmujący Odczyt

Niezwykle interesujący odczyt, na temat o Embrjologji z ilustracją obrazów świetlnych, wygłosi dr. M. Openchowski, we środę dnia 15 kwietnia, o godzinie 8:30 wieczorem, w sali Domu Narodowego, pn. 48 Beacon ulicy. Odczyt ten jest jeden z serji urządzonych przez sympatyczne Kółko Samokształcenia im. Adama Mickiewicza.

Kto tylko pożąda wiedzy i pragnie zrozumieć tajemnice rozwoju ciała ludzkiego i innych stworzeń, niechaj nieomieszka przybyć na powyższy odczyt. —

Wstęp wolny dla każdego.

Wszyscy proszeni.

Komitet.

Nie zapominajcie, że w sobotę dnia 18 kwietnia, b. r. wystawio ne będą Minstrelsy Polskie, staraniem Tow. Śpiewu Harmonja, w Laurel Garden.

Po przedstawieniu bal do rana.

SOMERVILLE

Bestjalski napad szaleńca na 12-letnią dziewczynkę. Policja stanowa poszukuje go

Policja stanowa pod kierownictwem kapitana R. Hamilton, otoczyła w liczbie 80 dzielnicę Sourland Mountain, w poszukiwaniu za Janem Durczakiem, lat 36, posądzonym o bestjalski napad na 12 letnią Józię Krysowatą, córkę farmera z okolicy Neshamic, w ubiegły czwartek po południu.

Ranna dziewczynka walczy ze śmiercią w Szpitalu Somerset. Lekarze szpitalni mają małą nadzieję utrzymania jej przy życiu.

Durczak, według twierdzeń dziewczynki, która po przyjściu do przytomności, zdołała coś po wiedzieć o swem nieszczęściu — przybył do domu jej rodziców, gdy ona sama była, zabrał ją przemocą do lasku w pobliżu farmy i tam popełnił gwałt na niej, i również zadał jej 20 ran małym scyzorykiem.

Durczak przez dwa i pół lat pracował na farmie Krysowatych. Przybył on za pośrednictwem biura stręczeń pracy w New Yorku. Niedawno temu Krysowaty oddalił go za nie stałość. Policja widzi w napadzie na córkę czyn zemsty za usunięcie z pracy.

Pamiętajcie o Komitecie Im. Józefa Piłsudskiego

ZAWIADOMIENIE

Niniejszem podaję do wiadomości Polonji w Harrison, Kearny i Arlington, iż otworzyłem biuro prawnicze w znanej firmie realnościowej Kapica i Milewski, pn. 103 North 4-th St., Harrison, gdzie wieczorami załatwiać będę wszelkie sprawy w zakres prawa wchodzące.

STEFAN J. LORENZ
POLAK ADWOKAT

103 North Fourth St.
Harrison, N. J.
Harrison 0449

Pokój 508 Essex Bldg.
Newark, N. J.
Market 8280

Rozpocznijcie zwycięską walkę dzisiaj

CZY wstajecie zrana jeszcze zmęczeni i wyczerpani? Czy cierpicie z powodu niestrawności i gazów w żołądku? Czy boli Was wszystko i narzekacie na reumatyzm?

Aby się ożywić i odzyskać utraconą siłę i energję, potrzebujecie naturalnego toniku jakim jest Tanlac. To zdumiewające lekarstwo pomogło miljonom mężczyzn i kobiet odzyskać zdrowie. Posiadamy poddostatkiem entuzjastycznych listów z podziękowaniami.

Tonik ten jest spożądzony z korzeni, kory i ziół, zebranych ze wszystkich zakątków świata, podług sławnej formuły Tanlac. Posiada własność dostępania do siedlisk dolegliwości natychmiast. Odżywia krew, dodaje potrzebną wagę i wychudłe policzki odzyskują wkrótce zdrowe rumieńce.

Nie pozwólcie aby Wasz organizm rujnował się w dalszym ciągu. I Wy możecie także wygrać walkę z chorobą, która wciąga was w przepaść, jeżeli tylko walczyć będziecie za pomocą Tanlac. Kupcie zaraz butelkę w aptece. Rozpocznijcie zwycięską walkę dzisiaj.

Odzyskał dawną ENERGJĘ

"Traciłem stale na wadze do tego stopnia, że wyglądałem jak swój własny cień. Wtedy zwróciłem się do Tanlac. Odbudował mnie szybko, wlał bogatą krew w moje żyły i przyniósł z powrotem mą dawną energję i siły."

R. Walter Tripp
264 Simpson St.
Atlanta, Ga.

UŻYWAJCIE ZIOŁOWE PIGUŁKI TANLAC NA ZATWARDZENIE

TANLAC

DLA WASZEGO ZDROWIA

SPRAWA TAJNEJ ORGANIZACJI P. P. P.

Pogotowie Patrjotów Polskich

Warszawa. — Wielki ten proces polityczny, który wywoła nie wątpliwie w stolicy najżywsze zainteresowanie, po ukończeniu olbrzymiego śledztwa przedwstępnego i sporządzeniu wielkiego aktu oskarżenia przez podproku ratora Kazimierza Rettingera, (obecnie już adwokata)—wszedł obecnie wraz z 6-a tomami śledczemi do 8-go wydziału karnego sądu okręgowego.

Na ławie oskarżonych zasiądzie 7 osób, a mianowicie:

Gen. Wroczyński, Witold Gorczyński — twórca nieudanych moskalofilskich „legjonów" z czasu wojny, inżynier Jan Pękosławski, b. nadkomisarz policji państwowej Gostyński, rotmistrz hr. Michałowski, pp. Leśniewski i Łubiński.

Sprawa co do ks. Oraczewskiego, znajdującego się w Ameryce, dokąd uciekł przed śledztwem, została wydzielona do czasu... powrotu jego do kraju.

Oskarżeni zostają pod zarzutem zbrodni, przewidzianej w artykułach 101 i 102 kod. karnego (przygotowania zamachu stanu i utworzenia w tym celu spisku).

W liczbie 137 świadków, mających być wezwanych do sprawy, figurują między innymi—ówczesny minister spraw wewnętrznych dr. Władysław Kiernik, b. minister oświecenia publicznego, prof. dr. Stanisław Głąbiński, b. minister spraw wojskowych Szeptycki, posłowie: Dąbrowski, Kozicki i cały szereg osób ze świata politycznego.

Oskarżeni odpowiadają z wolnej stopy.

Jako obrońcy oskarżonych udział w sprawie biorą adwokaci: J. Nowodworski, Niedzielski, Szurlej i Kijeński.

Rozpraw jednak w tej olbrzymiej rozmiarami i wielką wagą sprawie, nie należy się spodziewać przed początkiem jesieni, a to ze względów formalnych i proceduralnych.

ZAGADKOWE SPŁONIĘCIE PIĘCIU SAMOLOTÓW W KRAKOWIE

Kraków. — Wielki pożar w hangarach wojskowego lotniska w Krakowie w którym spłonęło tam 5 nowych samolotów jest ciągle jeszcze przedmiotem rozmów wśród których kursują najrozmaitsze plotki o przyczynie ognia. Jak donoszą tamtejsze dzienniki, wojskowość prowadzi w tej dziwnej sprawie bardzo szczegółowe śledztwo. Spodziewają się tam przyjazdu specjalnej komisji ministerjalnej z Warszawy, celem stwierdzenia, czy nie było jakichś rażących zaniedbań odnośnie do zabezpieczenia lotniska i parku aeroplanów. Obecnie pogorzelisko pozostaje pod strażą posterunków żandarmerji, która nie dopuszcza na miejsce katastrofy nikogo z niepowołanych.

"N. Reforma" zamieszcza urzędowe wyjaśnienia tamtejszych władz wojskowych, z których wynika, iż pożar w jednym z hangarów na lotnisku rakowickiem momentalnie objął drewniany budynek hangaru. W hangarze znajdowało się 5 samolotów typu włoskiego Ansaldo, zupełnie wyposażonych i zdolnych do lotu. Samoloty te sprowadzone zostały jeszcze ub. roku. Poza tem w hangarze znajdowała się jedna beczka benzyny.

Z chwilą wybuchu pożaru wojskowość natychmiast przystąpiła do ugaszenia ognia przy pomocy stojących do użytku 60 aparatów „Minimax". Dzięki natychmiastowej tej akcji pożar został zlokalizowany, a sąsiednie hangary oraz znajdujący się w pobliżu lokalny magazyn broni 8 pułku ułanów zostały zabezpieczone. Pogłoski, jakoby obok znajdował się większy magazyn amunicji lotniczej nie są prawdziwe. Znajdujące się w hangarze samoloty spłonęły doszczętnie wraz z budynkiem.

Nie dopuśćcie by łupież niszczył Waszą piękność

Uważnie spiłowane paznokcie, zdrowy wygląd i elegancka odzież, tracą znaczenie, o ile włosy i skóra głowy Waszej pokryte są łupieżem. Nie dopuśćcie by ten nieszczęśliwy brudzy, blaty paszkyt, zrujnował Waszą piękność. Używajcie

Ruffles

co wieczór przez dziesięć dni, a łupież prędko zniknie. Potym używając takowy od czasu do czasu, ubezpieczycie się od kłopotów. Ruffles sprzedawany jest przez Waszego aptekarza po 65c butelka lub 75c wprost z laboratorjum.

F. AD. RICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

Pamiętajcie o Komitecie Im. Józefa Piłsudskiego

Nowy Świat

Owned and published Daily and Sunday by the NOWY ŚWIAT PUBLISHING CO., INC.
MEMBER A. B. C.

W. BLAŻEWICZ, Managing Editor
P. YOLLES, Sunday Editor

Dziennik wydawany przez Spółkę Wydaw. „Nowy Świat", Inc.

Entered as Second Class Matter, March 31st, 1914, at New York Post Office, New York, N. Y.

NOWY ŚWIAT PUBLISHING CO., INC.

SUBSCRIPTION RATES
(Outside of New York City)

Daily Excluding Sunday	
One Year	$6.50
Six Months	3.50
Three Months	2.00
Sunday Only	
One Year	2.75
Six Months	1.50
Three Months	.75
Daily and Sunday	
One Year	$9.00
Six Months	4.75
Three Months	2.75

PRENUMERATA
(Na prowincji)

Codziennie z wyjąt. niedzieli	
Rocznie	$6.50
Półrocznie	3.50
Kwartalnie	2.00
W niedziele tylko	
Rocznie	$2.75
Półrocznie	1.50
Kwartalnie	.75
Codziennie w niedzielę	
Rocznie	$9.00
Półrocznie	4.75
Kwartalnie	2.75

NEW YORK CITY

Daily Excluding Sunday	
One Year	$10.00
Six Months	5.50
Three Months	3.00
Sunday Only	
One Year	$2.25
Six Months	1.75
Three Months	1.00
Daily and Sunday	
One Year	$12.00
Six Months	6.50
Three Months	3.50

NEW YORK CITY

Codziennie z wyjąt. niedzieli	
Rocznie	$10.00
Półrocznie	5.50
Kwartalnie	3.00
W niedziele tylko	
Rocznie	$3.25
Półrocznie	1.75
Kwartalnie	1.00
Codziennie i w niedzielę	
Rocznie	$12.00
Półrocznie	6.50
Kwartalnie	3.50

MAIN OFFICE:
24 UNION SQUARE, NEW YORK, N. Y.
(Fourth Avenue, między 16th i 17th Street's)
Telephone, Stuyvesant 5493

BROOKLYN BRANCH:
586 Manhattan Avenue

ORGANIZACJA I DEMOKRACJA

Bez organizacji niema społeczeństwa. Organizacja jest podstawą postępu narodów i ludzkości. Każdy naród, który potrafił w stosunku do otaczających go narodów zdobyć się na wyższe i sprawniejsze formy organizacyjne, dominujące w historji cywilizacji i kultury zajął stanowisko.

Maleńki Rzym, na siedmiu wzgórzach zbudowany i malarycznemi błotami otoczony, dzięki swej niesłychanie doskonałej organizacji państwowej, osiągnął panowanie nad ówczesnym światem. Prawo rzymskie, organizacja armji, do dnia dzisiejszego stanowią fundamenty, na których opiera się każde nowoczesne państwo. Rzym starożytny rozpadł się na kawałki, ale to, co on stworzył i zbudował, pozostało jako wartość niezniszczalna, bez której nie mogłaby istnieć nasza cywilizacja.

Nie potrzebujemy się bawić w teorje. Nie potrzebujemy szukać nowych zasad i prawd, gdy wypada nam rozstrzygać problematy społeczne. Dość jest znać historję ludów i ją rozumieć, ażeby dojrzeć jedną wielką prawdę, która nam powiada, że zdolność organizacyjna społeczeństw rozstrzyga o ich znaczeniu i wartości dla rozwoju i postępu całej ludzkości.

Co zaś jest znamienne, a co zazwyczaj mało brane jest pod uwagę, to fakt, że organizacja tylko wtedy pozostawia niezniszczalne wartości, jeżeli tworzy ją demokracja. Znamy w historji kolosalne postacie despotycznych władców, którzy wolą własną i osobistemi zdolnościami budowali olbrzymie organizmy państwowe. — Lecz organizmy te, zazwyczaj znikały razem z ich twórcami.

Bez demokracji ateńskiej, nie byłoby tej, którą znamy i którą się zachwycamy, starożytnej Grecji. Autokracja Sparty nic w spuściźnie nam by nie zostawiła, gdyby nie Demokracja Aten. Sami patrycjusze nie zbudowaliby z Rzymu światowej potęgi. Zbudowali ją zaś wtedy, gdy razem z plebejuszami, czyli ludem, stanęli do pracy. Nie ideje absolutystyczne pisały prawa rzymskie i ożywiały legjony duchem zdobywców, ale republikańskie i demokratyczne ideje i hasła, położyły fundament pod przyszłe państwo cezarów.

Dzisiejsza Wielka Brytanja jest wymownym przykładem siły organizacyjnej małego stosunkowo narodu, opartej na demokracji. Trzydzieści pięć miljonów Anglików rządzi olbrzymiemi kolonjami, których ludność przewyższa 400 miljonów. Potężna organizacja kajzeryzmu w Niemczech, aczkolwiek zdumiewająca pod wielu względami, runęła w wielkiej wojnie pod ciosami nie miecza aljancko-amerykańskiego, ale pod ciosami haseł demokracji. Walka nie jest jeszcze skończona i czas jakiś upłynie, zanim demokracja ostatecznie zwycięży, lecz wiemy jedno i niezbicie, że w decydującem spotkaniu zawsze przegrywa absolutystyczna reakcja.

Naród polski uważany był i jest uważany dzisiaj za organizacyjnie słaby. W okresie swej budowy państwowej, rozrostu, potęgi i wielkości, jednak nie znał nigdy despotyzmu i autokracji. W Nowej Polsce powstały w pewnych kołach pragnienia odbudowy Rzeczypospolitej na dyktaturze. Nie licząc się z historją, nie licząc się z faktami, organizację państwową i spoiłeczną Polski chciała reakcja oprzeć na zdyskredytowanym despotyzmie.

To właśnie dążenie, niezgodne przedewszystkiem z duchem i charakterem narodu polskiego, śmiało można twierdzić, wstrzymało naturalny jego rozmach i energję organizacyjną. Siła organizacji, zamiast potoczyć się jedną, już wypróbowaną drogą, rozdwoiła się i na rozmachu straciła.

Polska, otoczona potężnymi wrogami, z których jeden, jak zaznaczyliśmy wyżej, posiada jedną z najsprawniejszych w świecie systemów organizacyjnych, do niedawna despotyczny, a obecnie skłaniający się do demokracji, musi zdobyć się na jeszcze wyższą i lepszą organizację państwową i społeczną. To wiemy wszyscy. Z konieczności tej zdajemy sobie sprawę, przynajmniej w słowach. W czynie jednak, pojęcia nasze o organizacji są wprost anarchistyczne.

Na każdym kroku niemal spotykamy się z walką, w której ideje despotyzmu starają się rozbić i zniszczyć ideje demokracji. Organizacje, w zasadzie demokratyczne, bo innych dzisiaj nikt tworzyć nie śmie, zamieniają się wewnątrz na warsztaty dla klik, które zwalczają demokrację. Kliki te, jak mamy ostatni przykład w Związku Narodowym Polskim, łamią prawa i postanowienia demokratyczne ogółu, łamiąc w ten sposób podstawowe prawa organizacyjne.

Nie zdajemy sobie sprawy, jak tego rodzaju walki są dla całego społeczeństwa szkodliwe. Tymbardziej, że są one, niestety, zjawiskiem powszechnem, nietylko na wychodźtwie, ale i w Polsce.

Demokracja polska zbyt sprawy poważne lekceważy. Posiada ogromną większość, posiada za sobą nieobliczalne siły moralne i materjalne, a nie chce z nich korzystać.

Piszemy **NIE CHCE.** Bo jest prawdą, że naród polski **UMIE** organizować się bez faszystowskich i bolszewickich dyktatur, ale jeszcze nie nauczył się organizacji demokratycznej mocno w garści trzymać.

Pamiętajmy, że nie mamy wiele czasu na naukę.

Żyjemy w wieku dwudziestym.

wb.

MOWA HINDENBURGA

Kandydat nacjonalistyczno - monarchistyczno - junkierskiego obozu na prezydenta Rzeszy Niemieckiej, marszałek Hindenburg, wygłosił pierwszą mowę przedwyborczą w dzień Wielkiej Nocy. Charakterystyczna to mowa. Hindenburg poza nawoływaniem narodu niemieckiego do solidarności i wspólnego działania, nie powiedział nic coby wskazywało jaki program polityczny ma na wewnątrz i jaki na zewnątrz, gdyby został wybrany na prezydenta.

Ani słowa o planie Dawes'a, ani wzmianki o jakichkolwiek obligacjach wojennych, nic zupełnie nic o najważniejszych kwestjach, które interesują nietylko same Niemcy, ale całą Europę.

To wystąpienie Hindenburga daje dość dokładne wyobrażenie, jak traktuje nacjonalizm niemiecki i republikanizm zobowiązania zagraniczne.

Krótko i węzłowato mówiąc, Hindenburg jest zdania, że skoro naród niemiecki zsolidaryzuje się pod sztandarem monarchizmu, to nie potrzebuje sobie zawracać głowy zobowiązaniami i traktatami.

Nacjonalizm giermański kpiny sobie urządza z republiki, demokracji i wszelkich praw społeczno-politycznych cywilizowanego świata.

* * *

POGRZEB TICHONA

Z niesłychaną pompą, przy udziale stu tysięcy ludzi, tak donoszą depesze, odbył się w Moskwie pogrzeb patrjarchy prawosławnej Rosji, Tichona.

W roku 1922 rząd sowiecki aresztował patrjarchę zaniepokojony jego wpływami i osadził w Dońskim Monasterze. W roku zeszłym bolszewicy ogłosili oświadczenie Tichona, w którym ten ukorzył się przed władzą sowiecką. Na krótki czas przed śmiercią, Tichon zabrał głos w sprawie prawosławnej cerkwi w Polsce, której autonomji nie uznał.

Ostatnia wybitna postać z czasów caratu zeszła z widowni. I tak jak wiele innych odeszła moralnie złamana.

Tichon w pierwszych latach rządów sowieckich wyrósł na olbrzyma. Ale i on nie wytrzymał Załamał się moralnie, ustępując pod naciskiem teroru, zyskując krótki czas życia wolnego, a tracąc prestige wobec historji.

Lud jednak rosyjski, który niezbyt orjentuje się w sytuacji, patrjarchę uważa za świętego męczennika.

Pełną niemożliwości i sprzeczności krainą, jest Rosja.

* * *

I ROSJA DZIAŁA

Sowiety probują, czy im się nie uda zawrócić głowy państwom bałtyckim to jest Łotwie, Litwie i Estonji. Moskwa, według wiadomości z Berlina proponuje tym państwom pakt gwarancyjny, oparty na tych samych podstawach, jaki na Zachodzie proponuje Anglja. To znaczy, że gdy Niemcy z Anglją dążą do odosobnienia Polski od Zachodu, Rosja to samo zamierza zrobić na Wschodzie.

Z Londynem i Berlinem pracuje dzielnie i bolszewicka Moskwa.

Dr. Władysław Koniuszewski:

NA POSTERUNKU

Butelkowane mleko ludzkie — na sprzedaż!?!

Ogromne postępy medycyny coraz liczniejsze wywołujące konflikty, w coraz to nowych dziedzinach — duże spowodowały zmiany w życiu nowoczesnej kobiety, w formie szczęśliwych kompromisów. W ogniu antagonizmu pomiędzy wymogami mody, a wymogami medycyny spłonął naprzykład gorset.

Moda jednak nie wypuszcza ze swych szponów kobiety, której przykazuje modelowanie figury w linjach prostych, co nietylko jest nakazem, do dosłownego wykonania niemożliwym, lecz nienaturalnym. Nakaz ten godzi przedewszystkiem w najszlachetniejszą, bo z natury przeznaczoną kobiecie wokację macierzyństwa. w najlepszym zaś razie absolwuje kobietę-matkę z obowiązku karmienia piersią... Tymczasem tylko te dzieci wyrastają na tęgich, normalnych ludzi, które w okresie swego niemowlęctwa karmione są piersią matki, które wychowują się na mleku kobiecem.

I ta walka mody z medycyną zaczyna się kończyć — kompromisem! Być może kompromis ten niejednego z czytelników wprowadzi w podziw. W innych wywoła zgorszenie, oburzenie, lub kpiący uśmiech. Lecz to faktu dokonanego już nie odmieni. A faktem tym — to butelkowanie ludzkiego mleka, — by je sprzedawać matkom, nie chcącym karmić swych niemowląt piersią własną.

Inicjatorem tego przedsięwzięcia jest dr. R. Hoobler, a wykonawcą szpital Bellevue w Detroit, Mich.

Szczegółowe o tem przedsiębiorstwie informacje podaje urzędowy organ Am. Stow. Lekarzy (American Medical Journal, wydawany w Chicago) a więc źródło autorytatywne

Z punktu ekonomicznego sprawa przedstawia się następująco: Kwarta ludzkiego mleka, z początku kosztowała $15. Wobec jednak zniszczenia obietnic wyborczych partji republikańskiej, powszechnego zapanowania "prosperity", znajduje się w Detroit mnóstwo kobiet, które sprzedają swoje mleko znacznie taniej, bo od 10c do 30c za pół pajnta.

Wobec tego nie tylko w szpitalu Bellevue, lecz i w innych szpitalach położniczych i pokrewnych instytucjach w Detroit — mamki potraciły zajęcie. Niemowlęta karmi się z butelki, mlekiem ludzkiem, dostarczanem z różnych źródeł.

Aby zawarować zdrowie niemowląt — dostawcy ludzkiego mleka przedsiębiorą wszelkie możliwe środki ochronne. Kobiety, sprzedające swoje mleko przechodzą skrupulatną egzaminację lekarską i zobowiązują się przestrzegać szczegółowych przepisów, regulujących wytłaczanie mleka, przelewanie w sterylizowane butelki, przetrzymywanie tychże w chłodniach i t. p. i t. p.

Kobieta karmiąca ma zazwyczaj więcej pokarmu, jak niemowlę może zużyć. To też w Detroit notowano wypadki, gdy karmiące swe niemowlęta kobiety za odsprzedawany nadmiar mleka swego zebrały w ciągu ośmiu miesięcy do $1,000. W pewnym zaś wypadku jakaś hoża kobiecina w ciągu trzech, kolejno po sobie następujących okresów laktacji zarobiła aż $3.500.

A ponieważ w Ameryce nic się nie może obejść bez elektrycznej maszyny, przeto i tu taką maszynę zastosowano, ponieważ w ten sposób więcej będzie można mleka wydostać...

Jakkolwiek z różnych punktów widzenia sprawę tę można rozpatrywać to wszystkie zarzuty równoważy dodatnia, konstruktywna, szlachetna jej strona: zapewnianie niemowlętom, zwłaszcza w pierwszych dwuch miesiącach ich życia jedynie odpowiedniego pokarmu i radykalne zapobieżenie strasznej śmiertelności niemowląt.

Przykład detroicki godny jest naśladowania — wszędzie!

Z PRASY I O PRASIE

W "Dzienniku dla Wszystkich" z Buffalo, czytamy:

"Dziennik Ludowy" wyjawia, że pogłoska opublikowana przez "Dziennik Zjednoczenia" jakoby ktoś z Chicago przeznaczył $50,000 na zgniecenie "Dziennika Zjednoczenia" i ubicie kilku głównych urzędników "Zjednoczenia" na przyszłym sejmie w St. Louis odnosi się do kardynała Mundeleina i "Dziennika Chicagoskiego". Kardynał z "Dziennikiem Chicagoskim" dybie na życie biednych redaktorów i organu "Zjednoczenia."

Kardynał Mundelein przekupuje cenzora obietnicą "jobu" federalnego. Mundelein przy pomocy ojca Gordona ma chęć choćby kosztem $50,000 zniszczyć "Dziennik Zjednoczenia."

Ale dlaczego tylko "Dziennik Zjednoczenia," dlaczego nie bezbożny "Dziennik Ludowy?"

To istotnie byłoby śmiesznie ciekawe, gdyby kardynał pragnął zniszczyć pismo katolickie, a natomiast tolerował pismo socjalistyczne.

Lecz jest to bajka. Kruk krukowi oka nie wydziobie Ale bajka taka jest potrzebna "Dziennikowi Zjednoczenia", który ma ogromny deficyt, dobowienia czytelników.

* * *

Interesujący feljeton "Widza" czytamy w warszawskim "Kurjerze Polskim" pod tytułem "Sztandar zdrowego cielska":

"Trzeba uważnie słuchać, co i jak mówią przywódcy mas ludowych. Ważna to sprawa w epoce, która rozstrzygnie największe i najgroźniejsze pytanie: jaka z dwuch potęg przeważy szalę przełomu — arystokracja duchowa przodowniczych kulturalnie żywiołów, czy ochlokracja zdobywająca dziś placówkę po placówce. W okrzykach trybunów ludu słychać wyraźnie ton groźby i pewności siebie. Przytem, jak widać, wyszedł tam już z mody wszelki idealizm, wyposażony uderzeniem twardej pięści w stół kiedy mowa jest o interesie. W mowach i uchwałach nie słychać już nic, coby nam mówiło o duchowych potrzebach tych warstw, natomiast każde wystąpienie poucza nas, że to jest właśnie gra na instynktach motłochu, z którego wydobywa się — dobrze wyprobowanemi sposobami — wszystkie złowrogie siły jakie stanowią wypaczenie zasad i dążeń demokracji.

Trudno o doskonalszą ilustrację tego stanu rzeczy, niż słowa posła Wincentego Witosa, wypowiedziane na zjeździe wojewódzkim "Piasta." "Mamy zdrowe cielsko" — rzekł przywódca ludu, a w słowach tych uśmiecha się triumfująca ochlokracja i z zadowoleniem ogłasza, że mało sobie robi ze wszystkiego co jest nietylko "zdrowem cielskiem."

Nad treścią tych sztandarowych słów niechaj zastanowi się każdy obywatel, który pracuje dla lepszej przyszłości.

"Mamy zdrowe cielsko" czyli — "precz nam z drogi!"

"Mamy zdrowe cielsko", innemi słowy — będziemy wam dyktowali wolę naszych kieszeni i naszych żołądków.

"Mamy zdrowe cielsko" a więc kiedy ławą ruszymy, pękną wszystkie tamy i nic się naszej fizycznej potędze nie ostoi.

Czy tak?.

W znakomitem dziele pod tytułem "Upadek cywilizacji zachodniej", prof. Znaniecki pisze pełne treści słowa:

"Potężna fala ochlokracji szybko wznosi się dokoła nas. Jeżeli jej nie powstrzymamy jakimś nadzwyczajnym wysiłkiem genjuszu i energji, zmiecie ona rzeczywistych budowniczych naszej cywilizacji, zniszczy ich plany i pozostawi ich niedokończone dzieło stopniowemu upadkowi. Wielkie ideały twórczości i rozwoju duchowego będą zastąpione przez zbiorowe wysiłki w celu otrzymania maximum zadowolenia materjalnego i powierzchownego podniecenia. Wspaniałe wartości kulturalne przekazane nam przez przeszłość zamiast służyć do tworzenia nowych będą bezużyteczne w rękach tych którym brak miłości, cierpliwości i umiejętności, niezbędnej dla ich zrozumienia. Żyjący wyłącznie dla teraźniejszości, brutalnie pewni siebie w swej niewiedzy, cenjąc jedynie korzyści widzialnie i bezpośrednie, nowi panowie świata, jak fellachowie egipscy używać będą głazów z dawnych świątyń do budowy mieszkań dla siebie. Subtelność smaku, gruntowność wyszkolenia umysłowego, głębia myśli umiarkowania czynu znikną z naszego życia na długie wieki. Nic nie będzie wytwarzane w żadnej dziedzinie czego najtęższy rozum odrazu nie uchwyci lub co nie znajdzie natychmiast oddźwięku w najelementarniejszych uczuciach."

Tak będzie, jeśli ochlokracja swój sztandar "zdrowego cielska" zatknąć zdoła na placówkach, dziś jeszcze przez kulturalne żywioły zajętych."

Z POLSKI

KATOLICY W DJECEZJI WILEŃSKIEJ

Jest ich 1,471,586

Ostatni kalendarz kościelny djecezji wileńskiej przynosi interesujące wiadomości o stanie liczebnym jej mieszkańców. Czytamy tam: Djecezja wileńska obejmuje całe województwo wileńskie, część nowogrodzkiego, białostockiego i poleskiego, czyli przedwojenne gubernje wileńską i grodzieńską. Na tym terenie jest osiemnaście starostw, poza starostwem grodzkim w Wilnie i trzy stolice wojewódzkie: Wilno, Białystok i Brześć nad Bugiem. Djecezja wileńska rozciąga się poza granice Rzeczypospolitej, mianowicie na Litwie, w częściach dawnych powiatów trockiego i wileńskiego.

Na tych terenach, według ostatnich spisów, mieszka 1,471,586 katolików; w części polskiej 1,262,651 w części litewskiej 208,917.

Cyfry te należy brać z zastrzeżeniem; przeglądając bowiem rubryki za kilka lat wstecz, spostrzega się zjawisko, mianowicie w niektórych parafjach ta sama liczba figuruje przez lat kilkanaście.

W polskiej części djecezji jest parafji 350 w litewskiej 56.

Co do liczby duchowieństwa to djecezja wileńska jest bodaj najuboższą w całem państwie, ma bowiem 572 księży: w Polsce 495 i na Litwie 77.

O SZKOLNICTWO MNIEJSZOŚCI W PRUSACH

Poseł do sejmu pruskiego p. J. Baczewski na interpelacje z dnia 2 lutego r. b. w sprawie uregulowania szkolnictwa mniejszości w Prusach otrzymał odpowiedź, że „ze względu na nadzwyczaj trudne położenie finansowe państwa, związków szkolnych i ich gmin, rząd pruski chwilowo uczynić tego nie może". Wobec czego 11-go marca r. b. poseł Baczewski wniósł interpelację w której zapytuje: 1) czy ministerjum państwowe jest obecnie gotowe do przeprowadzenia zarządzeń, których zdał w dniu 2-go lutego 1924, 2) czy rząd jest gotów do wydania prawa dotyczącego ochrony mniejszości w myśl art. 113 konstytucji niemieckiej. 3) czy ministerjum w tej sprawie gotowe jest do nawiązania kontaktu z powołanemi przedstawicielami mniejszości narodowych. W motywach poseł Baczewski pisze „nadzwyczaj ciężkie położenie finansowe" musiało się polepszyć, jest bowiem zupełnie pewnem, że Rzesza Niemiecka i państwo pruskie może miljony wydawać na niemieckie mniejszości w innych państwach; że państwo pruskie przygotowało znaczne środki celem „wzmocnienia niemczyzny w zagrożonych kulturalnie dzielnicach pogranicznych", a więc celem popierania organizacyj zwalczających mniejszości narodowościowe.

Odpowiedzi Redakcji

Czytelnikowi A. H., z East Nassau, N. Y. — Powiadźcie do New Yorku i zgłoście się do Nowego świata, a my wam wskażemy adwokata, za którego możemy ręczyć.

* * *

Czytelnikowi J. S., z Elizabeth, N. J. — Napiszcie do Polish News Agensy, 38 Union Square, New York City.

* * *

Czytelnikowi F. L. — Po polsku również mówi się alarm; oznacza to popłoch, trwogę, gwałt, zgiełk, pobudkę — stosownie do okoliczności.

Meble A. STEC
JEDYNY POLSKI SKŁAD MEBLI
POLECA PO CENACH
NAJNIŻSZYCH
ŁÓŻKA, STOŁY, KRZESŁA, DYWANY, LUSTRA, MATERACE, SPRĘŻYNY, ORAZ KOMPLETNE WYPRAWY ŚLUBNE
ZA GOTÓWKĘ LUB NA SPŁATY
135 AVENUE "A"
pomiędzy 8th i 9th Street's
NEW YORK CITY
Telefon, Dry Dock 5348

ŚLEDZTWA W SPRAWACH
Kryminalnych, Cywilnych, Familijnych i Rozwodowych
Procesowa obsługi adwokatów.
W razie jakiego wypadku podajcie skargi do
Bloom Detective Bureau
799 Broadway, New York
na rogu 11th Street.
Telefon, Stuyvesant 10073

POLSKA LECZNICA
Dr. Michał A. Iogolewicz
POLSKI LEKARZ
86 Second Avenue, New York City
SPECJALNOŚĆ:
Leczenie elektrycznością i djagnozą za pomocą Promieni "X."
GODZINY PRZYJĘĆ:
10 do 1 przed południem i 5 do 9 wieczorem.
W niedziele podług umowy.
Telefon, Dry Dock 7428

Telefon, Orchard 1621
JÓZEEF HALICKI, M. D.
Lekarz
GODZINY:
od 12 do 2 po południu
od 6 do 8.30 wieczór
W niedziele do 1 po południu
311 East 10th Street, New York City

FUTRA NA zamówienie SZYJĘ
oraz sprzedaję gotowe.
Przeróbki i reparacje takowych, przyjmuje pracownia kuśnierska
A. ROŻEK
1298 Lexington Ave
pomiędzy 87 a 88 ulicami.
Telefon, Lenox 6461

Dr. BRYAN
333 East 17th Street, New York City
pomiędzy First i Second Avenue's
Leczy chronicznie choroby krwi, nerwów, serca i pęcherza.
Mężczyzn wyłącznie.
GODZINY:
Od 8-ej rano do 8-ej wieczorem.
W niedziele od 9 rano do 1 po poł.

Tel.: Mott Haven 4866.
DR. S. CLUG
276 Alexander Ave., róg 139 ulicy
Bronx — New York
Godziny urzędowe:
10—12 rano;
2—5 po południu;
6—8 wieczorem.
Dr. Clug niedawno przybył z Europy i zaczął swą praktykę.

Telefon, Lenox 5163
BALBINA HORAK
Akuszerka
Znana Polonji w New Yorku — Członkini Marji Konopnickiej.
Przyjmuje pacjentki w domu i poza domem. Informacje udzielam darmo.
319 E. 80th St., New York City
Godziny — od 1 do 3.

Telefon, Watkins 5731
AKUSZERKA
M. W. i p. p. o. i. s. z
Trzydziestoi lat praktyki
MRS. VOSAHLO
158 West 24th Street
blisko Seventh Avenue
Wynagrodzenie Minimalne.

INSTRUKCJE PROWADZENIA AUTOMOBILU — $15.
Kompletny kurs w prowadzeniu samochodów i mechanizmie nowoczesnych wyrobów przez ekspertów; wyuczymy prowadzenie automobilu, $10, aż do utrzymania licencji; łatwe spłaty; wypożyczamy samochody na egzamin; — klasy dla pań.
International, 147 East 40th Street

220 EAST 14th STREET
blisko Third Avenue
Dajemy najtańsze kursa we własnym języku, lekcje naprawy i jazdy na automobilach ostatniej konstrukcji. Gwarantujemy otrzymanie pozwolenia. Klasy otwarte dziennie i wieczorem.
KOMPLETNY KURS $25.00.
NATIONAL AUTO SCHOOL
220 E. 14th Street, blisko Third Ave.

JEDYNA TECHNICZNA SZKOŁA AUTOMOBILOWA
Praktyczne kursa wyuczenia się im szofera, mechanika.
Wykłady w języku polskim i angielskim przez znanego polskiego nauczyciela L. TYCHNIEWICZA. Gwarantujemy otrzymanie licencji. Dajemy dyplomy i staramy się o miejsca. Szkoła otwarta od 9 rano do 9 wieczór codziennie. W niedziele od 11 rano do 3 popołudniu.
New York Automobile School, 228 Second Avenue, róg 14th Street, New York City

Adam Krechowiecki

O TRON

Powieść Historyczna

(Ciąg dalszy).

— Już teraz nie! — zawołał Elektor mocno ucieszony i śmiał się. — Teraz już nie! Doradziłem małżeństwo z Austrjaczką, czego chwycił się Olszowski i inni, chcąc tem pognębić wpływy francuskie. Ja zaś wiedziałem co się stanie. Moi ludzie zaczęli krzątać się wśród szlachty, rozrzucać różne paszkwilusy i oto doszło do tego, że sama szlachta wydaje pisemka, oskarżając króla, iż owem małżeństwem poddał się nie nawistnej polityce austrjackiej, że przyjął order Złotego Runa i służalczą przysięgę złożył, że zrywa pacta... To już więc nie jest teraz szlachecki król...

— Ale — zauważył minister — teraz owa szlachta połączyć się może z prymasem, Sobieskim i stronnictwem francuskiem, a w ten sposób doprowadzić do detronizacji króla... Poczem Francuz posiędzie tron...

Elektor milczał moment, jakby się namyślał, czy dać respons, a wreszcie rzekł:

— Mogłoby tak być, ale nie będzie... Jeno, że ja wszystkiego jeszcze mówić nie mogę. To jedno ci odkryję: Działam ja tak, iżby stronnictwo francuskie do władzy tak że nie przyszło. Tu najsilniejszy jest Sobieski, więc przeciw niemu obracam głosy. Do dworu dochodzą wieści, że hetman spiski knowa przeciw królowi, że jest jurgielt nikiem francuskim; szlachta poczyna sarkać, że hetman siedząc na Rusi, samowolne zaciągi czyni, że wojsko bez wiedzy Rzeczypospolitej powiększa. Z drugiej strony wybuchła sroga nienawiść pomiędzy Sobieskim a hetmanem polnym księciem Dymitrem Wiśniowieckim, jest zaś staranie, iżby tę animozję podtrzymać... W ten sposób wszystko, jakby sparaliżowane...

Waldeck, jakkolwiek nawykły do intryg Elektora, patrzył teraz na niego nieledwie z lękiem. Szatańska przebiegłość tego działania przejmowała go zdumieniem i oburzeniem zarazem. Zdumiewała go bystrość, z jaką Elektor obejmował całą sytuację, oburzała mimowoli zimna bezwzględność postępowania.

Ale Fryderyk Wilhelm mówił dalej, jakby sam do siebie:

— Sejm przyszły musi być także zerwany... Padną pewnie ofiarą Morstin i Grzymułtowski... ale inaczej nie można...

—Jakto!—zawołał minister — Wasza Wysokość chciałbyś się ich pozbyć?...

— Chciałbym... chciałbym... — powtarzał — Możebym nie chciał, ano muszę... Zresztą... cha! cha! to zdrajcy, korespondują z francuskim ministrem de Lionne... listy są przejęte i będzie o to wielki huczek na sejmie. Gdybym ich salwował, wzmogłoby się stronnictwo francuskie, a tego — dodał szyderczo — chyba i ty byś nie chciał...

— Lecz, co stąd wyniknie? — wtrącił Waldeck zgoła oszołomiony.

— Cel jasny — odparł kurfirst. — Po zerwaniu sejmu i po oddaniu pod sąd Morstina i Grzymułtowskiego, zamieszanie tak wzrośnie, iż ja wówczas zgnębionemu królowi będę mógł ofiarować medjację pomiędzy nim a malkontentami, medjację, która jak dobrodziejstwo musi być przyjęta. W ten sposób otrzymam potwierdzenie traktatów welawsko-bydgoskich i Drahim i Elbląg pozostaną przy mnie... Rozumiesz? Wówczas i Grzymułtowskiego w dodatku obronię.. rozumiesz?

Minister się skłonił.

— Podziwiam mądrość Waszej Elektorskiej Mości — rzekł. — Lękam się jeno, aby tych planów nie pomieszali exulanci nasi, owi Kalksteinowie czy Schliebeny...

Fryderyk Wilmelm wstrzymał się i spojrzał chmurno.

— Masz słuszność — ozwał się po chwili — i trzeba w tej mierze postępować stanowczo... Kalkstein musi niebawem siedzieć w królewieckiej fortecy... Szczegółowe instrukcje trzeba posłać Brandtowi. Niech go przyciągnie ku sobie, porwie i dostawi tu...

Waldeck aż się cofnął.

— Niepodobna! — zawołał — niepodobna! Byłby to istny zamach... Kalkstein ma indygenat polski, a porwanie ze stolicy, pod bokiem króla...

— Na nic oglądać się nie będę! — krzyknął Elektor — a ty ślimaczym rozumem nie osłabiaj mej woli! Spadnie to wszystko nie na mnie, lecz na zbytnią gorliwość Brandta, a jeżeli to, com ci mówił, spełni się, cóż za znaczenie będzie miało porwanie jednego Kalksteina... Ja będę me djator... dobroczyńca! cha! cha!...

I naraz, zmieniając ton, zaczął mówić rozkazująco:

— Jenerałowi Joachimowi von Goerzke natychmiast wydaj polecenie, aby bezzwłocznie wyprawił do Knauten komisję, któraby zlustrowała wszystko, przesłuchała domowników, spisała inwentarz szczegółowy i cały majątek wzięła w sekwestr, pod mój zarząd...

—A żona i dzieci?—spytał Waldeck.

Elektor chwilę myślał.

— Nie — rzekł — nie czynić im nic złego. Niech zostaną w Knauten... pod ścisłą strażą... Pan Stoliński — dorzucił z szyderstwem — ma podobno miękkie serce dla swego drobiazgu i dla swej wyblakłej niewiasty... będzie pewno pisał i gońców słał. Z tego skorzystać można...

Waldeck odchodził, ale Elektor wstrzymał go jeszcze u drzwi. Cenił on zdanie swego ministra a czuł, że w nim na jego plany nie było zgody.

— Ty, Waldeck — rzekł malkontent jesteś?

Minister ramionami dźwignął.

— Wolałbym — odparł — inaczej to obrócić...

— A jak?

— W sposób legalny upomnieć się wprost u króla o wydanie skazanego wyrokiem Kalksteina, a zamiast owych planów wewnętrznego zamieszania, czekać na zewnętrzne wypadki, które nam skuteczniej dopomódz mogą...

— Wiem... wiem... — przerwał Fryderyk Wilhelm — myślisz o Kandji. Turcy ją zajęli, a teraz zwrócą się przeciw Austrji, w pierwszym zaś rzędzie przeciw Polsce. To prawda, i to nam posłużyć może. Ale widzisz, Waldeck, wyniku wojny nie można być pewnym, walka zaś wewnętrzna, zręcznie wzbudzona, skutkuje zawsze... cha! cha!

Ręce zacierał.

— Tak... tak... mój miły — dorzucił. — W tym sensie działać nam należy i ty działaj, gdy zaś przyjdą Turcy, tem łatwiej się uporają, a ja wtedy..

Nie dokończył. Z chmurnych jego oczów strzeliły stalowe blaski; cała twarz niemal przybrała drapieżny wyraz nienawiści i chciwości.

— Wiesz ty, Waldeck, co ja myślę?.. — rzekł po chwili, kładąc mu rękę na ramieniu. — Myślę, że ta Polska ma przecież szczególniejsze szczęście... Widziałem to w czasie wojen szwedzkich... Gdyby nie Czarnecki... kto wie?...

— Ale Czarneckiego już niema... — wtrącił minister.

— Jest za to Sobieski! krzyknął porywczo Elektor. — Ten stokroć gorszy... To wódz, jakiego chciałbym mieć. Światbym zawojował! On z Turkami radę sobie da, więc mój plan lepszy od twego... lepszy bo pewniejszy... — powtórzył z naciskiem, przechadzając się w zamyśleniu.

Po chwili ponowił jeszcze rozkazy co do wzięcia w sekwestr dóbr Kalksteina i dodał:

— Ja jutro sam jadę do Królewca, muszę się rozmówić z tym księciem Croy i Hoverbeckiem, który w Polsce nic nie sprawiwszy, na dewocji siedzi. Ale on rozum ma i zna dobrze polskie sprawy, więc go teraz rozruszać trzeba... Zatem bywaj, mój miły!

Z tem odprawił ministra, a w parę dni potem zjeżdżał do Królewca ponury, zły, gniewny. Pierwszy impet tego gniewu wytrzymać musiał gubernator książę Croy, który nadaremnie się tłumaczył, iż za mało miał dragonów, aby wszystkie drogi w lasach knauteńskich obsadzić, a właśnie przejście, którem umknął Kalkstein, zupełnie było nieznane, przygotowane chyba umyślnie w celach ucieczki.

Ale Elektor tłumaczeń słuchać nie chciał.

—Co mi taki gubernator, który nie wie, którędy więzień uciec może. Nic mi po takim!

Nazłościwszy się do syta, zawezwał Hoverbecka na naradę.

— Ja tak chcę — mówił — iżby Croy wnet wysłał rozkaz Brandtowi. Niech ściągnie do siebie Kalksteina i tu odstawi!...

Hoverbeck głową trząsł.

— Nie odparł — to byłoby źle... to środek ostateczny. Trzeba wpierw próbować przedstawień i reklamacji...

Fryderyk Wilhelm nogą tupnął.

(Ciąg dalszy nastąpi).

KORESPONDENCJA

PASSAIC, N. J.

ODEZWA

POLACY!

Najazd rzymski na Polskę jest uplanowany, dla tego naszym obowiązkiem jest stanąć do walki zwartym szeregiem. Konkordat jaki został zawarty pomiędzy Polską i Watykanem, jest to nowa bolączka na organiźmie społeczeństwa polskiego. Bolączka taka musi być wycięta mniejsza z tem, czy to uda się zrobić dzisiaj, czy kiedyś, lecz taka operacja przeprowadzona być musi.

Samo słowo konkordat jak i wrzód nie jest tak straszne, ale jak wrzód zawiera w sobie zarazki zabójcze dla organizmu ludzkiego, tak i konkordat zawiera wyziewy trujące i niszczące państwowość polską i zakażające organizm społeczny.

Związek Socjalistów Polskich w Ameryce dał inicjatywę, i za jego przykładem urządzane bywają wiece protestacyjne, Passaic również nie pozostaje w tyle, dlatego, że w tej sprawie został powołany do życia komitet protestacyjny, który już poczynił wstępne kroki w tym kierunku.

Oddział im. Ossowskiego Z. S. P. w Passaic, N. J., łącznie z komitetem protestacyjnym urządza wielki wiec protestacyjny, dnia 19-go kwietnia b. r., w niedzielę, o godzinie 6-ej wieczorem punktualnie, na sali ob. J. Maciąga, pn. 40 Third St., Passaic, N. J.

Przemawiać będą wybitni mówcy z New Yorku i Bayonne, N. J.

Program urozmaicony będzie śpiewem i deklamacjami.

Polacy i Polki w Passaic i okolicy! Rozważcie sobie dobrze i zapamiętajcie, że najazd Macochów, Schmidtów i Nowaków odbije się nie bardzo korzystnie na Polsce.

Przedewszystkiem zaś szkolnictwo jest zagrożone przez kler rzymski i można sobie wyobrazić, co będzie, jeżeli konkordat zostanie podpisany.

Wtenczas wychowają nam tego chama triumfującego, jak pisał znany literat Wieniawa-Długoszowski.

My obywatele i obywatelki, którzyśmy dawali Polsce synów i braci naszych, my którzyśmy składali naszą krwawicę na ofiarę dla Polski, my którzy przyczyniając się do budowy Polski takiej któraby była świątynią wolności wszystkich narodów, którą nam przepowiadał nasz wieszcz Adam Mickiewicz, jeżeli do tego czasu zachowywaliśmy się biernie, jeżeli przyjmowaliśmy wiele upokorzeń bez słowa żalu, jedynie dlatego, że uważaliśmy jako konieczność, lecz konkordatu nie uznajemy.

Dla tego też na ten wiec wzywamy was obywatele, przybądźcie jaknajliczniej, wzywamy was bez różnicy przekonań i wyznania, w z y w a m y wszystkie stronnictwa, wzywamy całą Polonję w Passaic i okolicy do współudziału, a czas nagli.

Osoby i organizacje interesowane raczą się zgłosić łaskawie pod adres Józef F. Goleń, 165 — 8th Street, Fr. Tabor, 110 — 4th St., Passaic, N. J.

Żądajmy rozdziału kościoła od państwa!

Za Komitet:
JÓZEF F. GOLEŃ,
FR. TABOR.

CZY CIERPICIE NA RUPTURĘ?

Mr. Stuart, wynalazca *Stuart's Adhesif Plapao Pads*, ofiaruje przysłać każdej osobie cierpiącej na rupturę broszurkę o rupturze i *Plapao* na próbę absolutnie *darmo*.

STUARTS ADHESIF PLAPAO-PADS są cremé innem od pasa. Są one zbiornikiem i aplikatorem medycyny, samoprzylepiające się celem silnego utrzymania wtętrzności w brzuchu. PLAPAO-PADS nie ma pasków, sprzączek ani sprężyn. Nie zsuwa się więc, nie trze ciała i nie nagniata na kość zwaną pubes. Tysiące osób lecyło się w domu skutecznie bez opuszczenia dziennej pracy, a skutek był nawet w najcięższych wypadkach. Miękkie jak aksamit, łatwe do używania, niekosztowne. Nagrodzone złotym medalem w Rzymie. Wielką nagrodą w Paryżu i honorowym odznaczeniem na wystawie panamskiej w San Francisco. Proces leczenia naturalny, więc pas staje się zbędnym. Udowodnimy Wam to, co mówimy, posyłając Wam PLAPAO na próbę i ilustrowaną książkę o rupturze zupełnie DARMO. Napiszcie swoje nazwisko i adres na kuponie i wyślijcie pocztą dzisiaj.

Bezpłatny Kupon Próbny
PLAPAO LABORATORIES, INC.
2878 Stuart Bldg., St. Louis, Mo.
PANOWIE! — Bez żadnych kosztów teraz albo później, proszę mi przysłać odwrotną pocztą Plapao na próbę i ilustrowaną książkę o rupturze.
Imię i Nazwisko .....
Adres .....

Prędkie, wyborne, tanie

to Quick Quaker

— dobre, smaczne śniadanie ugotuje się w 3 do 5 minut. Parę centów nakarmi całą rodzinę.

MĘŻCZYŹNI chcą mieć pożywne śniadanie. Bo je potrzebują. Kobiety lubią je także. Lecz dzisiaj muszą uważać, aby związać koniec z końcem. Kupcie Quick Quaker u waszego grosernika. To da wam pożywny, zdrowy pokarm— smaczny i wyśmienity—co bardzo mało kosztuje.... "Gorącą owsiankę z mlekiem" polecaną przez lekarzy. Gotuje się tylko 3 do 5 minut. Oszczędza wiele pracy w kuchni. Miljoner nie mógłby mieć smaczniejszego śniadania.

Lecz UWAŻAJCIE aby był napis Quaker na nalepce

Zawsze żądajcie Quick Quaker podając nazwę. Jest to znakomita, smaczna owsianka, jakiej pragniecie. Tylko owsianka tej słynnej marki posiada ten wyborny smak. Uważajcie, aby był obrazek Kwakiera na paczce. Nie przyjmujcie innej bez tego obrazka na paczce.

Wszystkie paczki są tylko dwojakiej objętości i wagi: średnia 1½ funta, duża 3 funty 7 uncji. Wasz grosernik ma teraz na składzie dużo rodzaje Quaker Oats; gatunek, który jakeście znali i Quick Quaker Oats.

Brooklyn i okolica

Zawiadomienie

Do Szan. Prezesów i Sekretarzy wszystkich polskich towarzystw w Greenpoint, Williamsburg i okolicy!

OBYWATELE!

Jak wiadomo, dyrektorjat Domu Narodowego od dłuższego czasu nosi się z zamiarem powiększenia tegoż, względnie rozszerzenia sal, aby dać możność pomieszczenia towarzystwom.

Przedtem jednak nim pracę rozpoczniemy, zapraszamy was szanowni prezesi i sekretarze wszystkich polskich towarzystw i klubów jako reprezentantów organizacji, którym na tem najwięcej zależy, na wspólne posiedzenie, w celu omówienia sprawy powiększenia gmachu Domu Narodowego. Posiedzenie odbędzie się w piątek, dnia 17-go kwietnia b. r., w sali Nr. 1 Domu Narodowego, pn. 261-7 Driggs Ave., Brooklyn, N. Y., o godzinie 8-ej wieczorem.

Za Zarząd Domu Narodowego:
W. KULIBORDA, Prezes,
A. CZAJKOWSKI, Sekr.

Baczność dzieci Chóru Szkoły im. Marji Konopnickiej!

Dzisiaj odbędzie się próba w Domu Narodowym. Wszystkie dzieci mają punktualnie przybyć.

M. MRÓZÓWNA.

Baczność! Baczność!

W czwartek, dnia 16-go kwietnia, b. r., o godzinie 8-ej wieczorem, w Sokolni Gniazda 14, 188-190 Grand St., w Brooklynie, odbędzie się odczyt redaktora P. Yollesa na temat "Opinja Publiczna".

Jestto trzeci odczyt miesięczny urządzony staraniem Komisji Oświatowej Gniazda 14 Z. S. P. pod przewodnictwem druha Dattnera.

Zapraszamy wszystkich druhów i druhny, jakoteż obywateli i obywatelki na ten odczyt.

Wstęp wolny.

Gwałtu, gwałtu, co się dzieje?

Jagusia płacze, Jaś się śmieje!!

Ha! Ha; Ha!
Płacze Jagusia — biedna Jagusia.
Płacze — dlaczego???
Śmieje się Jaś — zuch chłopak!
Śmieje się — dlaczego???
Cicho!
Nie wolno odsłaniać tajemnicy treści...

Kto ciekaw, dlaczego płacze "Jagusia", a śmieje się "Jaś", ten niech przyjdzie w niedzielę, dnia 26-go kwietnia, do Domu Narodowego, pn. 261-7 Driggs Avenue, na doskonałą operetkę I. Offenbach'a, do której osnowę opracował A. Salik, a którą reżyseruje B. Hron, pod tytułem "JAGUSIA PŁACZE — ŚMIEJE SIĘ JAŚ."

P. S. — Bilety można wcześniej zamówić w bibljotece I Oddziału Związku Młodzieży Polskiej, w niedzielę od godziny 12-ej do 2-ej i w środę od godziny 8-ej do 10-ej.

W Hippodromie.

W tym tygodniu występy popularnej śpiewaczki Rae Samuels dodadzą kolorytu przedstawieniom, ponieważ śpiewa ona bardzo przyjemnym głosem najpopularniejsze piosenki w tym sezonie. Przed odjazdem do Europy Wincenty Lopez ze swą orkiestrą wystąpi kilkakrotnie w Hippodromie. Balet również ma w pogotowiu kilka malowniczych numerów.

Pamiętajcie o Komitecie Im. Józefa Piłsudskiego

NEW BEDFORD, MASS.

Podziękowanie Zarządowi Robotniczej Kasy Chorych, oraz członkom do tej organizacji należącym

W imieniu sierot, które pozostały, po moim bracie Tomaszu, który zmarł, dwa lata temu w Sanatorjum dla suchotników, — składam serdeczne podziękowanie za pomoc, jaką daje tym biednym sierotom R. K. Ch. przez przysyłanie pomocy pieniężnej. Zarząd R. K. Ch. przysłał dla dzieci czek na sumę 50 dolarów teraz, zaś na święta Bożego Narodzenia czek na $30. Gdyby nie członkowie Rob. Kasy Chor. i za rząd centralny, to te biedne sieroty musiałyby być oddane do jakiego zakładu amerykańskiego, gdzie zapomniałyby zupełnie o swym polskiem pochodzeniu. Dzięki temu, dzieci są ulokowane w dobrym miejscu na farmie u polskich ludzi, oraz cieszą się dobrym zdrowiem i tym, że ich ojciec należał do prawdziwej polskiej organizacji, która nietylko pomaga w chorobie, daje pośmiertne, lecz pomaga pozostałym sierotom po zmarłych rodzicach. Przeto polecam i pragnąłbym, ażeby każdy robotnik i robotnica należeli do tej prawdziwej organizacji robotniczej.

Jan Noga.

Julja Roman z domu Herman poszukuje swego brata Alberta Hermana, ktoby mógł wskazać miejsce pobytu, proszony jest o zgłoszenie pod adres: Shanghaj — 634 East Yuhana Road. A. Roman.

Ostatnia fotografja Johna D. Rockefellera z synem, wychodzących z domu w Armond Beach, Fla., by udać się do kościoła. Już dawno reporterzy nie mieli sposobności sfotografowania ojca razem z synem

Telefon, Greenpoint 5365 X-RAY
Dr. W. BORAK
Chiropraktor Szkoły Palmera
628 Humboldt St., róg Driggs Ave.
Greenpoint, Brooklyn, N. Y.
Codziennie od 2 po poł. do 8 wieczór.

POLSCY LEKARZE

Telefon, Greenpoint 5715
Dr. LOUIS S. GRYCZ
102 Kent Street, Brooklyn, N. Y.
pom. Manhattan Ave. i Franklin St.
GODZINY URZĘDOWE:
od 1 do 2 po poł. i od 6 do 8 wiecz.
w środę i niedziele od 1 do 2 po poł.
Dr. Grycz dopiero wrócił z Europy i rozpoczął znów swą praktykę.

Telefon, Huguenot 0996
S. M. Lewandowski, M. D.
GODZINY URZĘDOWE:
od 1 do 2 po poł. i od 6 do 8 wiecz.
w niedziele i święta od 8 do 9 rano.
707 Fourth Avenue, Brooklyn, N. Y.

Dr. Franciszek W. Wiński
Dwa Biura w Brooklynie
568 Leonard St. 116 North 9th St.
blisko Nassau Ave. Od 1 do 2 po poł. Od 6 do 8 wieczór
blisko Berry St. Od 9 do 10 rano Od 8 do 9 wieczór
Telephone, Greenpoint 2403, 3735

Telefon, Stagg 2332
HENRYK SOKAL, M. D.
383 South Third Street
blisko Union Avenue
BROOKLYN, N. Y.
GODZINY URZĘDOWE:
od 12 do 1 po poł. i od 6 do 8 wiecz.

DZIAŁ KOBIECY

Redaguje: MARJA OSTROWSKA

Z życia Kobiet

OCHRONA PRACY KOBIET

Tow. posłowie Praussowa i Ziemięcki zgłosili w sejmie wniosek w sprawie zakazu pracy małoletnim i kobietom w zakładach gastronomicznych, dancingach i t. p. Opierając się na memorjałach Zw. Zaw. Prac. Przem Gastronomicznego, tow. nasi wnoszą "Sejm wzywa rząd, by w rozporządzeniu wykonawczem, przewidzianem art. 4 ustawy o pracy kobiet i młodocianych, do wykazu przedsiębiorstw, gdzie praca młodocianych jest bezwzględnie zakazaną, zostały wyłączone: kabarety, dancingi, numery hotelowe i gabinety restauracyjne; zaś praca kobiet bezwzględnie zakazana w zakładach posiadających prawo wyszynku alkoholu."

ŚMIERĆ BYŁEJ CESARZOWEJ MEKSYKAŃSKIEJ

W Brukseli zmarła w sędziwym wieku Szarlotta, wdowa po byłym cesarzu meksykańskim Maksymiljanie, która żyła 59 lat jako obłąkana. Szarlotta była siostrą zmarłego króla belgijskiego Leopolda. Łączyło ją także pokrewieństwo z austrjackim cesarzem Franciszkiem Józefem.

ZAKŁAD DLA MORALNIE ZANIEDBANYCH DZIEWCZĄT W WARSZAWIE

Magistrat prowadzi dwa zakłady dla uciekających się o pomoc i opiekę upadłych moralnie dziewcząt i kobiet. Są to: zakład S. S. Magdalenek i "Przystań" w Piasecznie pod zarządem p. Kołaczkowskiej. W zakładach tych brak obecnie miejsc. To też wydział opieki społecznej z inicjatywy p. Kołaczkowskiej przystąpił do budowy domu przeznaczonego na ten cel w Henrykowie. W zakładzie tym pomieści się około sto osób.

Kuchnia

Karp smażony

Oczyszczonego i nasolonego karpia, pokrajać w dzwonka, ogarnirować bułką i smażyć. Do smażonego karpia podaje się chrzan skrobany, kartofelki przysmażane lub kapustę na kwaśno, albo sałatę zimową lub zieloną.

Groch żółty zwyczajny

Zwykły groch suchy, najlepiej jest namoczyć dzień naprzód w letniej wodzie, bo się potem szybko i równo zgotuje. Namoczony wprzód odcedzić i nalać świeżą wodą, można podać na koniec noża sody oczyszczonej i gotować tak długo, aż będzie zupełnie miękki. Potem dopiero posolić, a przed wydaniem wyrzucić na durszlak i wyłożywszy na półmisek, polać masłem ze zrumienioną bułeczką, lub słoniną ze skwarkami.

Budyń migdałowy

Sześć żółtek utrzeć do białości z ćwierć funtem cukru, dodać ćwierć funta migdałów sparzonych, obranych z łupy i drobno usiekanych i wymieszać lekko z pianą ubitą z pozostałych białek. Wlać w formę wysmarowaną masłem i wysypaną bułką i zamknąwszy szczelnie, gotować w parze przez godzinę. Podać oblane sokiem malinowym lub porzeczkowym.

Myśli

Jakkolwiek rzadko trafia się miłość prawdziwa — prawdziwa przyjaźń trafia się jeszcze rzadziej.

• • •

Jeżeli przyjaciel zdradzi tajemnicę, którą mu powierzyłeś, nie złorzecz mu; uczyniłeś bowiem w sprawie cudzej, od czego ty we własnej nie mogłeś się powstrzymać.

Poezje

Z CHAŁUPY

II.

Tam za wioską — przyjm, Ojcze nasz, dzięki! —
Jak pszeniczne kołyszą się ławy!
Żyto, jęczmień i owies złotawy
Jak zgimają ziarniste swe pęki!

Wiatr od pola się rozgrał — czy w jęki?
Z dróg się mgliste podnoszą kurzawy,
Nad drogami, śród pokrzyw i trawy,
Skrzypią krzyże, godła łez i męki.

O ty Boże! o Chryste! o Panie!
Płonny owoc ta ziemia nam płodzi —
Tłuste kłosy, bo tłuste uprawy;

Nie na darmo ten wiatr tak zawodzi
I tak smętne poszumy na łanie —
Tu kto każdy to chłopski pot krwawy.

JAN KASPROWICZ.

Rady

Kocioł do gotowania bielizny

Kocioł do gotowania bielizny dla uchronienia jej od przypalenia powinien mieć podwójne dno zaopatrzone w dziurki lub w braku tegoż dobrze jest dla pewności włożyć na spód do góry dnem płaski talerz. Nad wyraz praktyczne są kotły miedziane z kranem u dołu do spuszczania wody.

Przyrządzając jarzyny najlepiej jest wybierać zawsze odpowiednie do pory roku, bo jarzyna młoda we właściwym czasie swego dojrzewania jest najsmaczniejsza. Ważnem jest też bardzo umiejętne gotowanie. Przez zbyt długie, tracą wiele części pożywnych i właściwy swój kolor, a przytem gdy się zanadto rozgotują, są niesmaczne. Najlepsze są gotowane w parze, a w handlach z naczyniami są dziś specjalne patentowane garnki, służące do tego. Niektóre jarzyny, mające pewną gorycz w sobie lub z silnym zapachem surowizny, jak kalarepka, kalafjory, szparagi, kapusta, cebula i t. d. należy wpierw sparzyć w gotującej się słonej wodzie. Jarzyny suche, jak: groch, fasolę, bób, groszek zielony i inne jarzyny suszone, trzeba na kilka godzin przed gotowaniem namoczyć.

Hygjena i Zdrowie

Co szkodzi dzieciom?

Dr. B. S. Herben, z New York Tuberculosis Association

Pora letnia zbliża się, pora, w której dzieci często chorują na żołądki. Warto zastanowić się co jest główną przyczyną tych chorób. Przedewszystkiem pożywienie dziecka powinno być przystosowane do jego wieku. Dziś chcemy mówić o dzieciach od wieku lat dwuch do siedmiu. Dzieciom takim pod żadnym pozorem nie należy dawać tak zwanych patentowanych gotowych do użycia artykułów spożywczych. Tego rodzaju konserwowane jedzenie jest mniej strawne od świeżego. Oprócz tego ciężko strawne dla organizmu dziecinnego są: ogórki, rzodkiewki, kapusta, smażone jaja, cebula, selery i pieprz.

Gorące ciasto wszelkiego rodzaju: gorący chleb, bułki, placki, bliny, pączki, wszystko to stanowczo szkodzi w dziecięcym wieku.

Ciastka suche w umiarkowanej ilości można dawać dzieciom liczącym lat sześć do siedmiu. Zupełnie wstrzymać się należy od kiełbasy, wszelkich wędlin, wątroby, wędzonej ryby. Cukierków należy jaknajstaranniej unikać, ponieważ przygotowane bywają z produktów wątpliwej świeżości i często zawierają szkodliwe chemiczne składniki.

Zamiast tego dajcie dzieciom słodycze naturalne: figi, daktyle, rodzynki i owoce.

Z owoców najzdrowsze dla dzieci są jabłka i pomarańcze; reszta owoców w kompocie jest również strawna i korzystna dla dziecka.

Herbata, kawa, sodowa woda nigdy w tym wieku nie powinny być spożywane.

James O'Mahoney

W Greenwich, Conn., dokąd się udali na wycieczkę, James O' Mahoney, z New Yorku, zabił wystrzałem z rewolweru narzeczoną swą Beatrice Donnely, również z New Yorku, a następnie oddał się w ręce policji. Młodzi znali się przeszło 14 lat i byli serdecznymi przyjaciółmi. Na policji zabójca zeznał, że już od dawna miał zamiar zabić narzeczoną

Beatrice Donnely, 24, ofiara

ZAWIADOMIENIA

BARDZO WAŻNE ZAWIADOMIENIE

Niniejszem podajemy do wiadomości, iż Klub Obywatelski z pod nr. 509 E. 5 ul. jest czartorowany i nosi nazwę Polish American Demokratic Club of the East Side, Inc.

Klub ten urządza familijną zabawę dnia 18 kwietnia t. j. w pierwszą sobotę po Wielkiej Niedzieli.

Zabawa ta będzie jedną z najpiękniejszych, jakie kiedykolwiek klub urządził.

Muzyka pod batutą ob. Wołyn ca. Klasyczne tańce tańczyć będą panie Hitel. Rosyjskie kawałki będą odegrane przez pewnego artystę, który niedawno przybył z Rosji. Jednem słowem, będzie warto tam przyjść. Obywatel Bialski, prezes tegoż Klubu ofiarował wieprza, który waży przeszło 20 funtów na tę zabawę, więc będzie świeża wieprzowina, ale i byczego mięsa też nie będzie brak. Zatem zapraszamy wszystkich członków, by przybyli z przyjaciółmi 18 kwietnia do Klubu na wieprza.

Za Komitet
S. Dzierżek.

TRENTON

P. U. L.

Drugi z kolei odczyt urządza Polski Uniwersytet Ludowy na temat: **„Oświata i Organizacja"**. Przemawiać będzie w niedzielę dnia 19 kwietnia w State Normal School na Clinton Ave. naczelny redaktor „Nowego Świata" ob. **W. Bojan Błażewicz.**

Początek o godzinie 7:30 wieczór.

Wstęp wolny.

Prelegent w odczycie swoim będzie mówił o znaczeniu oświaty tak dla jednostki, jak i narodu. Za oświatą idzie organizacja, bez której żadne państwo i żaden naród nie posiądzie wielkości.

Komitet.

WATERBURY, CONN.

Zawiadomienie

1-szy Wiosenny Bal

Urządza Polska Robotnicza Kasa Chorych dnia 18 kwietnia na sali Garden. Początek o godzinie 7:30 wieczór.

Powyższy bal jest połączony z jubileuszem 15-lecia istnienia Oddziału 31 P. R. K. Ch. w Waterbury, Conn. Na powyższą uroczystość zaprasza się Polonję miejscową jak i pozamiejscową.

Ze względu na śliczną salę i obfity bufet goście będą zadowoleni. Komitet dołoży starań, aby szan. gości ubawić.

Muzyka polska.— Poczta fran cuska.

O liczne przybycie prosi
Komitet.

ROZMAITOŚCI

ZGON KS. SCIARRA-COLONNA.

W zamku swoim Frascatti zmarł w 80-ym roku życia przez cały świat opuszczony i zapomniany jeden z najbardziej znanych swego czasu najświątniejszych przedstawicieli, partycjatu rzymskiego. Ks. Sciarra-Colonna, o którego rodzie wspomina już Dante w „Piekle", jeden z pierwszych odwrócił się od papiestwa i uznał nowy porządek rzeczy. Wybrany do izby w roku 1882, założył pismo „Tribuna", które rozwijając się bardzo szybko, zajęło pierwszorzędne miejsce w prasie włoskiej. Książę niezadowolnił się jednak powodzeniem w parlamencie i w dziennikarstwie, zapragnął powiększyć dochody swoje i wdał się w operacje finansowe, które pochłonęły cały jego majątek. Sypny książę, największy hulaka Rzymu, zubożał do tego stopnia, że powiedział o sobie: „Prawdziwe szczęście, że mam karetę, bo nie mógłbym so bie pozwolić na dorożkę".

Górnicy dokopali się do zwłok Collins'a

CAVE CITY, Ky., 14 kwietnia. — Robotnicy zajęci powtórnem szukaniem zwłok Collins'a, dotarli do miejsca, w którem ciało jego spoczywa i znaleźli je w dobrym jeszcze stanie.

Kiedy oddział ratowniczy dokopał się do Collins'a 16go lutego i znalazł go nieżywego, postanowiono pozostawić go w pieczarze ze względu na niebezpieczeństwo, jakie z wydobywaniem jego było połączone.

MELBOURNE, AUSTRALJA

Odjazd pielgrzymów do Rzymu

Stu siedemdziesięciu dwuch pielgrzymów z arcybiskupem australijskim Mannix'em na czele puściło się w drogę do Rzymu na odbywające się tam obecnie uroczystości "Roku Świętego." Pielgrzymi z Rzymu udadzą się do Lourdes, we Francji, a stamtąd do Irlandji.

Nie spał przez czterdzieści nocy. Pan E. K. Christensen, z Chicago, Ill., pisze: "We wrześniu, 1922 roku, zapadłem na neuritis w biodrach i w udzie. Nie było opuchnięcia ani obolenia, lecz cierpiałem straszliwy ból. Przez czterdzieści nocy nie mogłem spać. Próbowałem trzech lekarzy, lecz osiągnąłem małą albo żadną ulgę. Wówczas zacząłem używać dr. Piotra Gomozo i niezadługo bóle ustąpiły. Po użyciu trzech butelek mogłem wstać z łóżka, a w parę tygodni później byłem już w możności podjąć mą pracę na nowo. Zdarzyło się to więcej niż dwa lata temu. Od tego czasu nie opuściłem ani jednego dnia pracy z powodu choroby." To przez czas wypróbowane lekarstwo ziołowe usuwa nieczystości z organizmu, powoduje przemianę materji, poprawia stan trawienia i wywiera łagodzący skutek na krew. Nie jest ono sprzedawane w aptekach, lecz jest dostawiane jedynie przez specjalnych agentów. Piszcie do dr. Peter Fahrney & Sons Co., 2501 Washington Blvd., Chicago, Ill. (Ogł.)

Wszelkie w tym roku urządzane wycieczki, są z przesiadaniem w Philadelphii nie było!
GNIAZDO NR. 334 ZW. SOK. POL., urządza
BAL
na którym będzie wybierana (Królowa Balu)
NA SALI KS. PIENIĄŻKA, 507 North 5 ulica
W SOBOTĘ, 18-GO KWIETNIA, 1925 ROKU
Przyjdźcie, a przekonacie się, że się ubawicie, gdyż komitet dokłada wszelkich starań, ażeby wszystkich ubawić.
Czołem! Komitet.

WIECZORNY KURS DARMO!
Panie—Młode i Starsze!
Czy chcielibyście zarabiać od $70 do $150 tygodniowo
NAUKOWY INSTYTUT PIĘKNOŚCI W PARYŻU
ma zamiar otworzyć kilka filji w New Yorku.
Dyrektor Instytutu chce wcześniej zorganizować personal, więc udzielać będzie wieczorami o 8-ej wykłady o zachowaniu piękności i manicure.
Proszę się zgłaszać do lokalu pomiędzy 6 a 7 wieczorem.
Hamonneau, c/o Senger
76 West 82nd Street, N. Y.

Drobne Ogłoszenia

WYUCZYĆ SIĘ BALWIERSTWA
Kurs $25. Przyrządy darmo. Nasi wykwalifikowani instruktorzy wyuczą was wkrótce. Wielkie zapotrzebowanie fachowych pracowników zwłaszcza na wieczory. Nie marnujcie czasu! Wykłady w dnie i wieczorami.
NATIONAL BARBER COLLEGE, 150 Third Avenue, New York City, N. Y.

Poszukiwania
(Information Wanted)

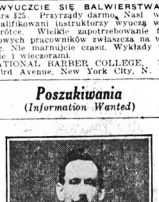

POSZUKUJĘ swego męża Jana Skorunskiego, pochodzącego z Galicji, ze wsi Chorul. Przyjechał do Ameryki 1910 r. Jeżeli nie zgłosi się, wychodzę zamaż. Za informację nagroda. M. Micinlowska, 662 Sixth Ave., Brooklyn. (10c)

POSZUKUJE Jana Pietrowicza Cyngalskiego, ostatnio przybywał w New York, mayniec. Proszę podać swój adres. 245 — 16 Ave. & 16th St. Newark, N. J. (18c)

POSZUKUJĘ wszystkich członków koncertowej muzyki na różnych instrumentach. Zgłoszenia w każdy piątek o godzinie 8 wieczór 131 East 5th St., New York City. (12 i 19c)

DWUCH mężczyzn poszukują duży widny umeblowany pokój z ulepszeniami w Brooklynie, przy polskiej rodzinie. Zgłoszenia, P. A., c. o. Nowy Świat. (15c)

FELIX, matka czeka na ciebie u Gąbowej, przyjdź jak najprędzej.

Pokoje do wynajęcia
(Rooms to let)

601 STONE Avenue, Brooklyn, pomiędzy Dumont i Livonia, cztery jasne pokoje, elektryczność $25 miesięcznie. (20c)

POKÓJ do wynajęcia. Dwunok 3. Zgłosić 6 wieczorem. 121 — 9th Ave. (16c)

UMEBLOWANY pokój mały lub duży dla jednego lub dwuch panien, lub familji bez dzieci. Wszelkie wygody, można gotować. 135 Avenue A. Pasieczuk Mieszkanie i wejście zpodwórza. (15c)

UMEBLOWANE pokoje, 3rd Avenue 121 — pomiędzy 14—15 ul. Duże i małe pokoje, można gotować, elektryka i łazienki. $3.50 i wyżej. (17c)

Praca dla Kobiet
(Help Wanted Female)

DOŚWIADCZONYCH i do nauki dziewcząt, pomocniczek w pralni. 153rd St. i Mott Ave., New York City. (1f)

POTRZEBA dziewcząt do ubierania pianina kapelusze, wskazać Ecuadorian Panama Hat Co., 303 Mercer Street, blisko 8th St.

DZIEWCZYNY do domowej roboty przy małej familji, w dobrym domu, dobra zapłata dla odpowiedniej osoby. Newman 7302—17th Ave., Brklyn. Telefon: Desnohurst 7860. (15f)

DZIEWCZYNY do ogólnej domowej roboty. 3 w familji. Ze spaniem. Musi znać język angielski. Zgłoszenia, Mrs. Emil, 7922—18th Ave., Brooklyn. (17f)

Doświadczonych dziewcząt
i do nauki pomocniczek w pralni.
153RD ST. i MOTT AVE.
New York City (15f)

OPERATORKI na jedwabnych suknach. 15 West 24th St., 6ame piętro. (13f)

GRANIE W KINEMATOGRAFIE
Znajdziemy wam placówkę w naszych własnych filmach, jeżeli jesteście utalentowani i kupicie potrzebne urządzenie do filmu od nas. (Koszt $50 lecz nie wymagamy żadnej opłaty, jeżeli nie zgodzicie się na propozycję.) Zapłata dzienna $7.50 i wyżej. Możemy dać wam takie stanowisko, jakie sami nigdy nie osiągniecie. Zgłoszenia STUDIO 1209, 145 West 45th Street. (14f)

DO ZNAĆZENIA
1 sortowania również operatorek na prince press i do prasowania bielizny. Cypress Hills Laundry Atlantic Avenue, blisko Crescent St., Brooklyn. (16f)

Praca dla Mężczyzn
(Help Wanted Male)

OPERATOREK
przy zasłonach do okien
i przy poszewkach
R. H. MACY & COMPANY Inc.
potrzebują doświadczonych operatorek przy zasłonach do okien i poszewkach w ich oddziale tapicerskim.
Zgłaszać się:
Nelson Ave., róg Mount St.,
Long Island City
osobiście lub listownie do p. Ball. (15m)

Tapicerzy i Pomocników Tapicerów
potrzeba
również młodych mężczyzn do wyuczenia się tego fachu.
B. DWORKIN & CO.
556 Capital Ave., Hartford, Conn. (15m)

MALARZY
powozów i samochodów
pierwszej klasy lakierników do wykończania i do pomocy również do auto bodies
Stała praca.
W. HAAS
681 Herkimer St., Brooklyn (15m)

POTRZEBNI
wyrabiacze
instrumentów i narzędzi
AMERICAN BOSCH MAGNETO CORP.
Springfield, Mass. (20m)

ROBOTNIKÓW
do roboty trzaskowej i do robienia waf.
UNITED BASKET COMPANY
140 West 22nd St. (17m)

ROBOTNIKÓW do ludwisarni. Silnych mężczyzn do wyuczenia się odlewania. Praca przy odlewaniu tur i przymocowań. Zapłata $4 dziennie podczas nauki. Można zarabiać $6 i $7 dziennie, przy robocie od sztuki w dwuch tygodniach, w którym czasie fachu można się nauczyć. Stała praca przez cały rok. Niema nieporozumienia pomiędzy robotnikami. Tylko ci, którzy się nie boją ciężkiej pracy, niech się zgłaszają. National Foundry Company 10 Sandford Street, blisko Flushing Ave., Brooklyn. (16m)

PRACY dodadzenowych na szerokim jedwabiu, 641 Union Avenue, róg 152 ulicy Bronx. (15m)

POTRZEBA agentów do biura detektywów. Zgłoszenia 131 Henry Street New York City. (16m)

MĘŻCZYZNY do wyuczenia się murarstwa i gipsowania, w dzień lub wieczorami. Arnold Trade School, 152 West 13th Street. (15m)

BUSHELMEN przy starych i nowych repetujach. Stała praca. 1519 Tenth Ave., near 16th St., Brooklyn. (17m)

POTRZEBA dobrego spólnika do restauracji. Musi być dobrym kucharzem lub counterman. Chcę dom na boarc, 6 pokoi do zamieszkania, rent tanio dobra spółka. Zgłoszenia: 586 Greenwich St., róg Houston. (16m)

STRÓŻA z małą familją, doświadczonego, 35 familijny dom, gorąco woda, bez ogrzewania, małe reperacje. Znający język angielski, w Williamsburg sekcji w Brooklynie, blisko subwaju. Zgłoszenia na angielsku listownie: 5 c.o Nowy Świat. (15m)

POTRZEBA piekarza pieczywo polskie. Zgłoszenia listowne lub osobiście, — Bakery, 235 Main Street, Cliffside, N. J. (13m)

POSZUKUJĘ spólnika do groserni i delikatesen, zdobrego do interesu. Zgłoszenia: 522 East 12th St. (16m)

STRÓŻA do apartamentowego domu. Ogrzewanie. Abidor 64 Herzl Street, Brooklyn. (15m)

POSZUKUJEMY do kinehatografu 15 mężczyzn, 5 pań i 5 dzieci do wzięcia udziału w produkcji filmów, tylko ci, którzy szczerze pragną zrobić karjerę na ekranie, niech się zgłaszają. Aplikanci muszą znać trochę język angielski. Poprzednie doświadczenie w tym zakresie nie wymagane. Zgłoszenia od 1 do południu do 5 wieczorem. Maidina Picture, Eighth Ave., Columbus Circle, New York City. (16m)

Interesy do Sprzedania
(Business Opportunities)

BUCZERNIA i grosernia do sprzedania z powodu wyjazdu do kraju. Interesa dobrze wyrobiony. Sprzedam tanio dla prędkiego kupca. 172 — 3rd St. Passaic, N. J. (15e)

BUCZERNIA na sprzedaż. 241 Hamilton St., róg 3rd St., Harrison, N. J. (May 6e)

CANDY Store na sprzedaż. 525 Humbolbt St., Greenpoint, Brooklyn. (15e)

CANDY i stationary store do sprzedania, przy publicznej szkole, dwa pokoje do zamieszkania, sprzedam z powodu samotności. 161 Newark St., Hoboken, N. J. (15e)

CANDY, Cigar i Stationary sklep na sprzedaż, sklep ma dwa okna, cztery pokoje, przynosi dobry dochód. 246 Driggs Ave., Greenpoint, Brooklyn. (18e)

CANDY, Cigar i Stationery Store do sprzedania, dwa pokoje z tyłu, można zamieszkać. Sprzedam tanio. Zgłoszenia 559 East 12th St. N.Y.C. (17e)

CANDY, Stationery Store, Ice Cream i Soda Fountain do sprzedania z powodu dwuch interesów. W polskiej dzielnicy. Interesa dobrze wyrobiony. Zgłoszenia 138 Passaic St., Passaic, N. J. (21e)

CANDY Store na sprzedaż. 49 Sutton St. Greenpoint, Brooklyn. (29e)

DO SPRZEDANIA. Wyłączne prawo, obrót naszego i przepis bardzo popularnego napoju na obszarze wielkiego New Yorku. Świetna sposobność objęcia interesu lub powiększenia obecnego interesu. Box W. B. Acorn Agency, 56 West 45th St., New York City. (15e)

GROSERNIĘ muszę sprzedać z powodu wyjazdu na $1,500, 4 pokoje przy grosernl. Obrót tygodniowy $250. J. Wolitski, 277 Driggs Ave., Greenpoint, Brklyn. (21e)

GROSERNIE muszę sprzedać. — Dwa pokoje do zamieszkania. Lease. 276 Driggs Avenue Greenpoint, Brooklyn. (21e)

GROSERNIA i delikatesen na sprzedaż. 201 Avenue C., N.Y.C. (18e)

Interesy do Sprzedania
(Business Opportunities)

CIGAR i Stationery store, duży dochód, pięć pokoi do zamieszkania, z powodu wyjazdu, sprzedam tanio. Zgłoszenia—780 — 3rd Ave. Brooklyn, N.Y. (18e)

GROSERNIA, Candy i Cigar Store, — 3 pokoje; lease, dobry interes; z powodu samotności. 280 West Kinney St., Newark, N. J. (18e)

GROSERNIA i candy store, cztery pokoje, cena umiarkowana. 259 Halladay St., Jersey City, N. J. (16e)

LUNCHROOM na sprzedaż tanio, z powodu wyjazdu. 325 3rd Ave. (16e)

MEBLE do sprzedania z trzech jasnych pokoi, można zamieszkać 224 East 52nd Street, Pokój 8. (17e)

MEBLE z dwuch pokoi do sprzedania, można zamieszkać. Zgłoszenia 110 E. 3rd St., Apartament 16. (15e)

NA SPRZEDAŻ candy i cigar sklep z powodu wyjazdu do kraju, cztery pokoje mieszkalne, interes wyrobiony. 299 Kent Ave., Williamsburg, Brooklyn, N. Y. (May 6e)

PIEKARNIA DO SPRZEDANIA
Mam duży wybór piekarć i małemi wpłatami, bardzo interesowanych, którzy posiadają zdolność w tym zawodzie a nie mają odpowiedniego kapitału chętnie udzielę wszelkiej pomocy. Z zaufaniem proszę zgłosić się do L. Cy wicki, 76 Pacific St., Newark, N. J. Telefon, Mitchell 6831. (Ap. 26)

RESTAURACJA do sprzedania tanio dla prędkiego kupca. Zgłoszenia 477 East 6th Street, N.Y.C. (17e)

SODA fountain, candy i stationary store na sprzedaż, interes od dziewięciu lat, lub sprzedam wszystkie urządzenia. Kasper, 86 Grand St., Maspeth, L. I. (15e)

RESTAURACJA do sprzedania z powodu wyjazdu do kraju. 512 West 42nd St., New York City. (18e)

RESTAURACJA na sprzedaż, lease na trzy lata. 27 Greenpoint Ave., Brooklyn. (20e)

SPRZEDAM grosernię z powodu choroby. Interes dobrze wyrobiony, w polsko - ruskiej dzielnicy. Mieszkanie z tyłu. 334 East 5th St. N.Y.C. (17e)

Z POWODU wyjazdu meble z trzech pokoi do sprzedania, można zamieszkać natychmiast. 232 Second Ave., drugie piętro, od tyłu, pomiędzy 119th i 120th St., New York City. (12e)

Realności do Sprzedania
(Real Estate for Sale)

FARMA i loty do sprzedania, bardzo tanio z powodu wyjazdu. 500 East 19th Street N.Y.C. Andrzej Laurier. (19e)

DWIE loty 50x114 East 221st Street. W polskiej dzielnicy i blisko polskiego kościoła. Wagner 2136 La Fontaine Ave. Telefon 6127. Bronx, Blisko stacji elewatoru. (15;18;19e)

NA SPRZEDAŻ dwu familijny murowany dom, 11 pokoi, 2 łazienki, 2 piece do ogrzewania, parkietowe podłogi gaz, elektryka blisko subwaju. 5319—11th Ave. Brooklyn. (12e)

DWU-familijny, podmurowany do pierwszego piętra, który przynosi dobry dochód, dla prędkiego kupca sprzedam tanio. 252 Rockford St., Greenpoint, Brooklyn. (17e)

DOM na sprzedaż, bardzo dobre warunki, cena przystępna. Zgłoszenia 32 — 4th St., Barber Shop. Agenci wykluczeni. (30e)

NA SPRZEDAŻ 1-FAMILJNY DOM
Duży kawał ziemi 50 x 100, gaz, elektryka, wodociągi w domu, 30 minut do New Yorku, pięć minut do stacji Plainfield. Central R. R., tanio z powodu wyjazdu do kraju. Tony Germa, 229 Madison St., Hoboken, N. J. (30e)

LOTA na rogu, 48 stóp frontu, 100 stóp głębokie, w Garden City Park, dwie ulice od tramwaju. Cena $350, gotówki $40 i $6 miesięcznie. Daniel Gleason, 152 West 42nd St., New York City. Telefon, Wiconsin 0624. (May 2e)

DOM na sprzedaż. 241 Hamilton St., róg 3rd St., Harrison, N. J.

FARMA blisko New Yorku, 150 akrów, 10 akrów grubego lasu, duża rzeka, piękny 10-pokojowy dom, 11 innych budynków pierwszej klasy, 21 krów, registrowanych, buhaj, 5 koni, 600 kur, 15 świń, gęsi, kaczki i rozmaite maszyny potrzebne na dużej farmie, 500 buszli pszenicy, 300 buszli owsa, 500 buszli kartofli, 50 akrów zboża zasiane, resztę zasiane koniczyną, szkoła przy farmie. Cena $15,000, część gotówką.
FARMA 30-akrowa, las, sad, rzeka, dom na 12 pokoi i 5 innych budynków. 4 krowy, 2 konie, 300 kur i maszynerja. Cena $3,300, gotówki $1,300.

M. PISARKO
116 East 7th Street, New York City
(t f a e)

Mała Farma
8,000 Stóp Kwadratowych
$25 GOTÓWKI
Cena $250
$8 Miesięcznie
w New Brunswick, N. J.
Duże przemysłowe miasto na głównej linji Kolejowej. Wiele pracy dla każdego członka rodziny. Ziemi w podostatku na ogród i na 3 tuziny kur.
METUCHEN REALTY COMPANY
206 B'way, Room 311, New York City

FARMY
ZA MAŁĄ WPŁATĘ
Możecie Teraz Nabyć Taką Farmę.
Jak to? — Zapytacie.
120 akr. z domem na 14 pokoi $4,500
60 akr. z domem na 10 pokoi $2,800
115 akr. z domem na 8 pokoi $3,500
120 akr. z domem na 8 pokoi $4,500
175 akr. z domem na 8 pokoi $5,000
150 akr. z domem na 10 pokoi $6,000
15 akr. z domem na 7 pokoi $5,000
5 akr. z domem na 7 pokoi $4,500
ROWNIEŻ 1/4 AKROWE MAŁE FARMY — OD $475.
za małą wpłatę i $5 miesięcznie.
Życie na farmie jest pomimo wszystkich trudności i niedogodności najrozyjemniejsze, bo farmer jest swobodny i swoim własnym panem. — Piszcie zaraz lub zgłoście się osobiście
JÓZEF SMITRUS
Farmingdale, lub 306 West 34th Street
Long Island New York, 5 Piętro

$295 Kupi kompletny dom
CENA $2950
4 pokoi i łazienka, obszerna piwnica, gaz, elektryka, wodociągi, lota 40x100
w ISELIN, New Jersey
$295 nie więcej kupi Wam Dom.
45 minut odległości na głównej linji Penna kolei, 2 ulic od stacji.
Długo istniejące miasteczko składające się z przeszło 300 szczęśliwych rodzin, blisko szkół, kościołów, sklepów wszelkiego rodzaju. Niska cena przejadu, wysokie i zdrowe położenie. Szansa zarobkowania na miejscu.
THE ISELIN BUILDING & LOAN ASSOCIATION
Daje sposobność swym członkom robienia pożyczek i spłacania owych małemi ratami MIESIĘCZNE WPŁATY mniejsze niż przeciętny czynsz za mieszkanie w mieście, kupują Wam dom i pozatem jesteście właścicielami owego.
Przyjdźcie sami i przekonajcie się, biuro otwarte do 6 wieczorem codziennie.
SUBURBAN HOMES
183 Broadway, New York
Pokój 94
Proszę przysłać mi bezpłatny biet kolejowy.
Nazwisko
Adres